

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 4 cor. 40 bani,
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu.

Foaie politică

Apare în fiecare Duminecă.

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: »Foaia Poporului«, Sibiu.

INSERATE:

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr. 12).

Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-oraă
12 bani, a treia-oraă 10 bani.

Armata rusească.

Dujmanul monarhiei noastre e Rusia. Mărimea uriașe a acestei țări, care are o suprafață, numai în Europa, mai mare decât toate celelalte state din Europa împreună, și o populație de 162 milioane, adică de trei ori cât Austro-Ungaria, poate pune pe oricine pe gânduri, când ar fi vorba de un războiu între împărăția noastră și Rusia. Și cu toate acestea, biruința noastră e sigură, dacă mai ales în Ungaria se va înstăpâni dreptatea pentru toate naționalitățile, cari aduc la fel jertfă în bani și sânge pentru patria lor.

Tocmai întinderea cea mare a Rusiei a împedecă-o și va împedecă-o pentru multă vreme să aibă căi ferate destul de multe, pentruca să poată concentra (adună) armata ei uriașe la granița de către Germania, Austria și România. Dar mai sunt și alte împrejurări, cari împedecă Rusia să poată întreprinde întreaga ei putere.

Dupăce a fost bătută așa de rău în Mangiuria de cu mult mai micul popor al Japonezilor (aceștia nu sunt nici a patra parte câți locuitori în Rusia), cercurile conducătoare ale Rusiei s'au apucat cu toată râvna să organizeze de nou armata rusească. Reforma aceasta a fost gata în anul 1911 și a costat sute de milioane peste cheltuielile obișnuite ale armatei. Sumele acestea le-au fost împrumutate Rușilor de Francezi.

Armata rusă numără în timp de războiu 2 milioane 400 de mii de soldați, la cari se mai adaugă și două chemări de gloate în număr de un milion, așa că cu totul e aproape de 3 milioane și jumătate. Numărul acesta se pare foarte mare, dar socotind populația întreagă a Rusiei, el e foarte mic. Căci la 162 de milioane de locuitori ar trebui să fie în caz de războiu cel puțin zece milioane de luptători.

Care să fie cauza, de în Rusia nu slujesc în armată toți cari au etatea și sănătatea potrivită? E neîncrederea, ce o are guvernele rusești în cele mai multe dintre naționalitățile nerusești. Căci și Rusia e un stat poliglot, locuit adică de mai multe națiuni, ca și Ungaria. Și în Rusia naționalitățile nerusești sunt nedreptățite în biserică, școală, administrație și justiție, ca și în Ungaria.

Dintre Poloni sunt recrutați numai o parte și aceștia sunt trimiși prin Azia. Finii din Finlanda sunt, dela 1905 încoace, decât a început asupra lor, dispenzați dela serviciul militar și plătesc un bir militar, care făcea în anul 1911 aproape 9 milioane și jumătate de ruble, iar acum a crescut la 16 milioane (vre-o 49 milioane de coroane).

Din ținuturile întinse ale Aziei nu se recrutează mai nici un soldat, din munții Caucazului, unde locuiesc Lesgi, Turci, Georgiani, Cerchezi și Armeni, deasemenea. Toți aceștia plătesc biruri pentruca sunt dispenzați (liberi) dela serviciul militar. Dispenzați sunt și locuitorii din provinciile de pe lângă Ural și Marea-Caspică, ba nici chiar Mało-Rușii (Rutenii), cari locuiesc în număr de peste 20 milioane în o parte a Poloniei și a Rusiei de meazăzi, apoi Rușii albi nu dau atâția soldați, cât ar trebui. Astfel pentru armata rusă rămân mai numai așa numiții Ruși-mari, apoi Românii (Moldovenii din Basarabia) și Germanii, cari poartă greul serviciului militar.

În ce privește valoarea morală și intelectuală (purtarea și știința) a soldatului rus, ea e cu mult mai joasă decât a soldatului nostru, căci în nici o țară nu se îngrijește așa de puțin pentru învățătura poporului ca în Rusia. Mulți soldați ruși, cari servesc trei ani, nu știu nici când să iese din armată cum să-și întreprindă bine arma, așa sunt de proști. Ideea de patrie e așa de ștearsă în sufletul lor, încât ei nu văd în serviciul militar împlinirea unei datorii față de patrie, ci bătaia lui D-zeu!

Din cauza mișeliei celor mari, soldatul rus e îmbrăcat rău și hrănit rău. La aceasta se mai adaugă și beția de rachiu, care le roade sănătatea și le tâmpește și puțină minte, ce o au. Foarte mulți dintre soldații ruși, cari vin dela țară la oraș, se molipsesc de oftică. La regimentele rusești sunt plutoane și chiar companii întregi, în cari numai ofițerii știu carte.

Multă nădejde pune Rusia și în regimentele ei de Cazaci, cu toate că la Mucden, în războiul ruso-japonez, s'au dovedit, că nu plătesc nimic, ba generalul Curopatchin s'a văzut silit să-i trimită pe toți acasă, ca să nu fie silit să le dea mâncare degeaba. Cele 250 de mii de Cazaci sunt călăreți foarte buni, dar instrucție militară n'au de loc, așa că o armată mică europeană, bine deprinsă, îi face praf. Ei sunt buni de jefuit și de dat foc satelor.

Cu toate că Rusia are câteva școli bune militare (de cadeți), numărul ofițerilor ești din ele e foarte mic, așa că parte mare din ofițeri e luată dintre subofițeri.* Se întâmplă de multeori, de câte un subofițer ajunge ofițer numai pentruca știe ceti și scrie. Tot așa de slabi sunt ofițerii de rezervă, mai ales că toți tinerii cu cultură mai mare fac tot ce le stă în putință să scape de serviciul militar, la ceeace și reușesc, căci în Rusia poți cumpăra cu bani și pe generali, după cum dovedesc multele procese scandaloase.

*) Subofițeri sunt caporalii, sergenții și sergenții-majori.

Din cele spuse până acum se vede deci, că oricât de mare ni se pare armata rusească, ea e putredă și nu se poate asemăna nici pe departe cu armata noastră împărătească. Cauza principală e asupra naționalităților nerusești. Guvernele dela noi, prin fărâdelegile lor, par că vor să ajungă să fie și în patria noastră ca și în Rusia. O să le pară rău, când vor vedea urmările, dar atunci va fi prea târziu!

Sistemul de guvernare întemeiat pe jefuirea naționalităților. Aceasta s'a dovedit cu vârf și îndesat prin votarea legii electorale. Între pedecile puse Românilor și Slovacilor, ca să poată fi alegători, e și cerința de-a ști carte, pentruca mai ales între Români sunt mulți neștiutori de carte. Pentruce oare? Lucrul e simplu: în anul 1890 guvernul da numai 12 milioane de coroane pentru învățământul pe sama Maghiarilor. Acum dă o sută patruzeci de milioane (140) pentru învățământ și din acestea abia 2—3 milioane pentru școlile naționalităților nemaghiare, așa că guvernele hrăpărește fură din banii, pe cari îi plătim noi Românii, Slovacii și alții pentruca să facă școli pe sama Maghiarilor.

Nu e destul, că suntem furați în felul acesta, dar prin legea celui mai mare mișel și dușman al culturii popoarelor, prin legea lui Aponi, ne împedecă să mai plătim încă odată pentru susținerea școlilor noastre naționale, pe cari ni le închide mereu. Cu o astfel de politică culturală mișelească nu e mirare, că numărul alegătorilor români e mic și toate buruienile scârboase pot reuși deputați în cercurile noastre.

Schimbare spre bine în Basarabia? Văzând arhiepiscopul rus al Chișinăului, Serafim, dușmanul Românilor, că aceștia încep să-și părăsească legea strămoșească, care e de altminteri și a Rușilor, se pare că a început să se mai cumintească și să mai lase din barbaria lui rusească. Se spune, că a ținut un congres bisericesc în Chișinău, unde dupăce clericii și mirenii adunați s'au sfătuit opt ore, au hotărât următoarele:

Să se răspândească cât mai mult evanghelia în limba moldovenească (românească).

Să se predice în aceeași limbă.

Să se cânte în biserică în aceeași limbă.

Acesta ar fi începutul. Dacă guvernul rusesc va da libertate deplină limbei românești în biserici și școli, națiunea rusă poate fi sigură, că toată ura, pe care o nutrește națiunea română de pretutindeni contra Rușilor se va îndreptă numai împotriva acelor neamuri barbare, cari tot

mai asupresc pe Români în dezvoltarea lor culturală, economică și politică.

Libertate fraților nostri din Basarabia, și națiunea română de *pretutindeni* va fi de partea celor care iubesc dreptatea.

Reprezentanța Fundațiunii Gojdu și-a ținut săptămâna trecută adunarea în Pesta. Fondațiunea e acum de opt milioane și crește mereu. Pentru anul viitor se vor da stipendii de 250 mii de coroane la 300 de tineri. În reprezentanță a fost ales în locul răposatului Dr. Iosif Gall dl. Antoniu Mocioni de Foeni.

Adunarea aceasta nu s'a ocupat cu mutarea reședinței fundațiunii la Sibiu, cum eră vorba, deoarece dl. Dr. Ioan Mihu, care fusese însărcinat să studieze aceasta mutare e bolnav și nu a putut lua parte la ședințe.

Teologii români dela Ungvar au scăpat de iadul seminarului renegaților ruteni. Înainte de-a fi batjocoriți prin vre-o judecată mișelească a episcopului gr.-cat. maghiar, episcopii români din Oradea-mare și Lugoj i-au adus în seminarii românești.

Acum mai trebuie scoși și teologii români dela Budapesta și Sâmbăta (în Nordul Ungariei), și-neamul nostru va scăpa de rușinea de-a-și mai vedea tinerimea batjocorită de toți renegații.

Un episcop acuzat de „trădare“. Se înțelege, că e un episcop, care lucrează, după cum e datoria sfântă, în contra maghiarizării. E vorba de episcopul rutean *Ortinschi*, care e în fruntea celor două sute de mii de Ruteni, cari trăiesc în America. El îi luminează și-i învață să țină la limba și legea lor mai mult decât la viață. Rentoși în Ungaria, acești Ruteni vrednici luminează și pe frații lor nenorociți de-acasă. Munca lor nu e zadarnică, Rutenii din Ungaria au început să se deștepte, cu toate că preoțimea lor e cea mai ticăloasă, căci e renegată, după cum au dovedit și teologii din Ungvar. Dar cu procuror, temniță, procese de trădare nu se poate opri un popor în lupta lui pentru libertatea națională.

Pentru învățăceii dela meserii. Toate gazetele noastre și toți Românii, cari doresc înaintarea neamului nostru, lucrează cât mai mult, ca meseriile să fie îmbrățișate în măsură cât mai mare de Românii nostri. Aceasta din mai multe cauze. Mai întâiu, pentru că un plugar cu copii mulți nu va putea să-și împartă moșia astfel, încât toți să aibă destul pentru traiu, căci moșia *nu crește* ca un capital.

A doua, pentru că să ajungem la țaria, ce ni se cuvine, trebuie să ne înmulțim la orașe, iar aceasta nu se face prin servitori și lucrători cu ziua, ci prin meseriași harnici (și comercianți). Orașele de pe pământul românesc sunt locuite în majoritate de străini veniți care din cătrău. Învățăceii nostri, ajunși într-o mare de străini, s'ar putea ușor întrăina, dacă nu ne-am îngrijit de cultura lor națională și religioasă.

Pentru că să nu se întâmple lucrul acesta *Ven. Consistor Arhidiecezan din Sibiu* a dat poruncă aspră tuturor preoților din comunele, în care sunt învățăceii români, fie la meserii, fie la comerț, ca să-i adune în anumite ore ale săptămânii și să-i învețe legea românească, iar Dumineca și în sărbători să îngrijască să vină la sfânta biserică. Preoții, cari nu vor împlini ordinul, vor fi aspru pedepsiți.

Ne bucurăm mult de acest ordin și îndemnăm și pe părinții băieților să le po-

runcească cu tot dinadinsul să meargă la aceasta învățătură.

Lupta pentru limba românească în Bucovina. Într'un proces intentat în fața tribunalului comercial din Cernăuți, avocatul român Scalat a vrut să vorbească românește. Președintele l-a oprit, pentru că nu știe românește. Avocatul român a protestat cu tărie contra acestei cutezanțe nemaipomenite și a părăsit tribunalul. În Bucovina se va porni acum o agitație mare pentru scoaterea limbei străine din toate ținuturile românești, ale căror judecătoria, tribunale și administrații au fost împănate cu tot felul de venetici veniți în Bucovina, ca să nu moară de foame. Ca și la noi!

Cea dintâiu întrunire de protestare s'a ținut acum de curând (la 15 Martie) în Cernăuți luând parte un număr uriaș de Români. Vorbitorii au înfierat după cuviință batjocura adusă limbei românești. Din adunare s'au trimis telegrame de protestare ministrilor de justiție și de interne, Curții de casție din Viena și guvernatorului bucovinean. — De atunci încoco s'a mai ținut o adunare.

Lupta tare pornită de frații nostri din Bucovina ne umple de mândrie și de nădejde, că poporul nostru își va câștiga acolo de nou locul de frunte, care i se cuvine, dar i-au fost răpit de veneticii, cari s'au prea îmbuibat decând au venit pe pământ românesc.

Alegerea dela Sasca.

538 de Români viteji.

După cum am arătat mai pe scurt în numărul trecut, fărădelegea a biruit în cercul electoral dela Sasca, căci vrednicul Român *Dr. Aurel Vlad* a căzut la alegere față de un nimeni cu 113 voturi.

Fărădelegile săvârșite cu prilejul acestei alegeri au fost așa de monstruoase, scârba, pe care o au produs-o nu numai la poporul român, ci și în Viena așa de mare, iar vitejia țaranului român și a preoților nostri așa de frumoasă, încât trebuie să arătăm mai cu deamăruntul cele întâmplate acolo, *ca să le ținem minte!*

Cercul Sasca e compus din 28 comune, cele mai multe curat românești. Lista electorală, care e alcătuită după calapodul mișlesc dela noi, cuprinde 1400 de alegători, între cari 200 de venetici și 300 de slujbași. Aceștia din urmă sunt nenorociții, cari nu sunt în stare să facă ceeace le poruncește conștiința, ci sunt veșnic niște slugi oarbe, nemernice, ale mai marilor lor, la picioarele cărora se târăsc. Rămân 900 de alegători. (Partea cea mai mare din aceștia sunt legați cu munca de societatea căilor ferate, care domnește acolo mai rău ca un pașă din fundul Aziei și când e vorba de alegeri, e vai de Românul și rudeniile lui, care nu și-ar da votul după porunca ei.

Și cu toate acestea, renegatul scârbos, care a reușit, *a putut să facă de batjocură numai 138 de Români de aceștia năcăjiți*, căci numai atâția a putut prinde pe lângă cei 500 de venetici și slujbași.

La început l-au lăsat pe candidatul partidului național, Dr. Aurel Vlad, să meargă prin comune, apoi timp de câteva săptămâni s'a pornit cea mai înfricoșată goană împotriva fraților Români din cerc. La sute de țărani români alegători li s'a făcut, așa din senin, procese și li s'au dat pedepse de câte 200 cor., pentru gumeiul din curte eră ba prea aproape, ba prea departe de casă. Pe alții îi luau jandarmii noaptea din pat și-i

duceau la primărie, unde îi băteau și-i schingiuiau în modul cel mai barbar, după cum e obiceiul sălbaticii administrațiunii din Ungaria. Alegătorii trebuiau să aibă și o legitimație pentru a putea vota, căci altminteri nu-i lăsau la vot, spunând președintele alegerii, că nu-i cunoaște. Notarii dedeau astfel de legitimații numai la cine voiau. Zadarnic reclamau alegătorii români, căci poruncile de felul acesta veniau dela președintele alegerii și dela primpretorii sălbatici.

Nici cu atâta n'a fost destul. Sasca fusese încunjurată de jandarmi, cari opriau cu baioneta pe Românii, cari mergeau la alegere. Mulți s'au străcurat în Sasca trecând prin fundurile grădinilor și peste câmp, căci pe drumuri nu eră cu puțință. Deputații nostri și bărbații nostri de încredere erau sub pază grea, așa că nu se puteau mișca. Deputatul nostru Șerban a fost luat între baionetele jandarmilor și numai cu greu a fost lăsat să rămână peste noapte în casele unui avocat român. Toată noaptea, casa a fost păzită de jandarmi, cari o încunjuraseră de par'că eră Adrianopolul. Automobilul, în care venise Dr. Șerban și Dr. Vaida-Voevod a fost stricat cu totul de niște mișei puși de mai marii lor. Președintele alegerii n'a vrut să dea bilete de legitimație pentru bărbații de încredere ai dlui Vlad, cari aveau să meargă în presara alegerii în comune și să se îngrijască de alegătorii naționaliști. Ba în Răcăjdia s'a pus asentarea cailor tocmai pe ziua de alegere, pentru că alegătorii români să fie siliți să rămână acasă.

A fost vai de ceice aclamau pe iubitul lor candidat, Dr. Vlad, căci mulți au fost bătuti până la sânge, ba li-au rupt la unii și mâinile. Pe preoții nostri îi opriau chiar și dela săvârșirea slujbelor, iar o înmormântare a fost făcută în fața a 20 de jandarmi. Atâtea fărădelegi s'au săvârșit, încât ne-ar trebui pagini întregi din foaie, ca să arătăm numai o parte din ele. *Sălbătăciile săvârșite de comitagiul bulgari și andartii greci în Macedonia n'au fost mai mari decât cele săvârșite și cu prilejul acestei alegeri.*

Și cu toate acestea, candidatul nostru tot ar fi învins, dacă președintele alegerii l-ar fi lăsat să-și aducă alegătorii români, pe cari îi mai aveam în Ciclova, Răcăjdia și alte sate!

Față de sălbătăciile, din cari am arătat numai o parte mică, *țărani nostri români și vrednicii nostri preoți**) au dat o dovadă de vitejie națională, care ne umple de mândrie și ne întărește în nădejdea viitorului. La Sasca-montană am învins *noi*, cu toate că un renegat scârbos va merge în dietă alături de celelalte Iude ale neamului Szegeszkü, Burdia și Mangra.

Ca să vadă cetitorii nostri, cum judecă în Viena noua fărădelege a guvernului din Pesta, lăsăm să urmeze câteva rânduri din ceeace scrie marea gazetă creștină de-acolo, *Reichspost*:

„Cercul Sasca e mărginaș cu Serbia. De pe malul de dincoace al Dunării se văd satele din Serbia. *Între România și monarhia noastră se caută de amândouă părțile*

*) Un singur preot, cel din *Mărcina*, a vrut să arete, că între apostoli trebuie să fie și un Iuda Iscar'oteanul. Muștrarea de conștiință a celuice l-a vândut pe Christos, l-a făcut să se spânzure de rușine. Blăstămul neamului să-l ajungă pe noul Iuda, când va mai cuteza să se împărtășească de sfânt trupul lui Christos în biserică românească!

temelia pentru o alianță prietenească. Corpul de armată din Timișoara, în care Românii din Banat sunt în majoritate covârșitoare, e chemat de astă toamnă, ca în caz de nevoie să intre în foc pentru împărat și țară. La granița bosniacă stau de pază soldații români, soldați în anul al patrulea de serviciu activ și rezerviști. Contele Tisa și păpușa lui, Lukaci, se prefac în mod mișelăsc, că tratează cu conducătorii români pentru a afla o temelie pentru împăcare. Tot atunci însă, după sistemul bine cunoscut, în cercul Sasca e slobozită toată furiș împotriva țărănilor români. Nu este aceasta oare una dintre cele mai mari crime, ce le-a putut vreodată săvârși vr'un guvern ungar al Majestății Sale, când se întărită peste toate marginile un popor credincios împăratului și monarhiei?"

Desvelirile acestea ale ziarului din Viena au mirat toate cercurile de-acolo. Cei din fruntea împărăției nu vor mai putea închide mereu ochii față de mișeliile, pe care le săvârșesc guvernele din Pesta. Cât de tare i-au ars desvelirile pe cei din Pesta se vede și deacolo, că guvernul publică minciuna, că noi Românii am fi săvârșit agitațiuni contra alegătorilor nemernicului Korkán!

Celor 538 de eroi români din cercul Sascei, laudă și mărire! Ei au dovedit, că ciasul libertății noastre naționale se apropie, căci armata neamului are viteji, cari nu știu ce e frica. Să trăiți voi bravi Români bănațeni, fala neamului nostru și pildă strălucită pentru toți Românii!

Declarațiile

I. P. Sf. Sale mitropolitul Meșianu.

Intâmplându-se, ca cei trei arhieri români gr.-or. să fie în Budapesta la adunarea fundațiunii Gojdu, s'au folosit de prilej, ca să prezinte primministrului Lukaci un memorandum. Prin acesta, arhierii români au arătat marile nedreptăți, ce se săvârșesc împotriva culturii noastre naționale și a religiei prin legea școlară a lui Aponi, care ne răpește limba și ne împedecă și învățământul religiei noastre.

Primministrul a ascultat cu atențiune la cele spuse de arhierii și a făcut făgăduielile obișnuite (cari se vor dovedi iară de minciuni).

Tot cu prilejul acesta s'a prezentat la înalt Prea Sfinția Sa Mitropolitul Meșianu

un redactor dela gazeta Vilag, unde scrie cinstitul Maghiar Iasi Oscar. Redactorul l-a întrebat despre mai multe lucruri privitoare la lupta noastră națională, iar I. P. Sf. Sa a răspuns, între altele, următoarele:

La tratativele dintre guvern (Tisa) și membri comitetului național român nu am luat parte și nu pot să cunosc meritul lor. Sunt însă de convingerea, că toate tratativele menite să înfăptuească pacea între naționalități sunt binecuvântate. Starea de lucruri din Ungaria nu mai poate dura ca până acum, și aceasta nu numai din punctul de vedere al intereselor românești, ci și din acel al intereselor întregii țări.

Valoarea legii celei nouă electorale se va vedea, când va fi aplicată. Eu nu mă ocup cu politica, dar întrebat pot spune, că Românii nu văd pe acei Maghiari, cu cari să se poată întovărăși pentru izbânda votului universal. E unul singur, dl Iasi Oscar, dar se poate ca numărul lor să sporească cu timpul.

Pe mine mă călăuzește veșnic interesul poporului meu, iar din cercurile poporului meu, care are conștiință deplină, că drepturile lui nu e ertat să fie atacate, sunt informat, că Românii peste tot sunt foarte nemulțumiți cu legea electorală a guvernului.

Declarațiuni de același fel a dat și P. Sf. Sa, episcopul Caransebeșului.

Din cele de sus se vede, că arhierii nostri nu vor să se pună în fruntea luptelor noastre politice, căci aceasta nu li-o iartă poziția lor, dar luptă cu toată puterea pentru îndreptarea fărădelegilor, ce le săvârșesc guvernele împotriva bisericii și școlii noastre naționale.

Lupta în comitate.

Congregațiunea comitatului Albeide-jos s'a ținut la 28 Martie n. în Aiud. Venind la ordinea zilei regularea malurilor Murășului, pe care ministrul de agricultură vrea să-l facă navigabil (să poată umbla corăbiile pe el) dela Seghedin din Țara-Ungurească până la Simeria în Transilvania, dl Dr. Iuliu Maniu a ținut o vorbire, în care a arătat, că prin planul ministrului se face o nouă nedreptate Românilor din comitatul Albei, căci ei încă suferă mult din cauza revărsărilor Murășului. De aceea face propunere și cere, ca Murășul să fie regulat și pe teritoriul comitatului Alba. Propunerea a fost primită.

Ar fi trebuit să urmeze raportul vicecomitetului pe anul 1912. Dar vicecomitele și slujbașii lui nu s'au îngrijit, ca raportul să fie trimis la timp membrilor congregațiunii, ba unii nici nu l-au primit, așa că nu s'au putut pregăti să-l scarmene după cuviință. Și trebuie scărmanat, căci el cuprinde și lucruri, cari dovedesc de nou, că pentru Românii nu e dreptate. Neavând încătrău, au trebuit să primească propunerea dlui Maniu, ca desbaterea acestui raport să se facă într-o altă congregație.

A urmat apoi circulara comitatului Pojon, care propune să se ceară dela guvern statificarea administrațiunii comitatelor, adică funcționarii dela comitat să fie numiți de ministru. Au vorbit mai mulți Maghiari și Jidani, cari toți au fost pentru propunerea statificării. Dintre Români a vorbit dl Maniu, care a blamat graba și nepriceperea, cu care se primește o astfel de propunere. La noi și așa cetățenii nu iau mai de loc parte la trebile țării, iar guvernele nu atârnă de voința popoarelor, ci de puterea, ce au știut să o smulgă. Dacă starea materială a funcționarilor e rea, ea se poate îndrepta și pe altă cale, nu numai prin statificare. Căci dând și pe funcționarii comitatului pe mâna guvernului, acesta va tăia și spânzură și mai mult ca până acum. E rușine, ca un comitat să se simtă așa de ticălos, încât să-și dea autonomia pe mâna guvernelor.

Cu toate că însuși fișpanul l-a felicitat pe fruntașul nostru pentru vorbirea lui frumoasă și dreaptă, Jidano-Maghiarii au primit propunerea comitatului Pojon cu 40 voturi contra 20.

Și de data aceasta s'a observat, că mulți membri români ai congregațiunii nu se interesează de trebile comitatului, căci nu vin la adunare. Atunci pentru ce umblă să fie aleși? Iar viriliștii români nu-și cunosc datoria de Român independent?

Congregațiunea comitatului Arad s'a ținut la 31 Martie n. Inceputul desbatărilor s'a făcut cu raportul vicecomitetului. În numele Românilor a vorbit dl Vasile Goldiș. Spune, că vrea să dovedească prin vorbele lui netemeinicia celor scrise de gazetele jidano-maghiare, că adică Românii s'ar fi schimbat față de guvern, că ar fi mai mulțumiți și mai îngăduitori față de politica guvernului și cea din comitat. Nu

Cu paloșul.

67

Poveste vitejască din vremea descălecatului Moldovei

de

Radu Rosetti.

(Urmare).

XXX.

In care se vede sosirea călătorilor noștri la Bârlad și găzduirea lor la fostul șoltuz, Ploscan.

Călătorii maseră în acea noapte la Ur-lați, unul din satele lui Toma Alimoș, la casa vatanului, de unde mănecându-se, ajunseră a doua zi, pe la toacă, în Bârlad.

Bârladul, pe acea vreme, nu se afla chiar pe locul unde este așezat astăzi, ci ceva mai la vale, în șes, iar apa Bârladului tăia drept în două orașul, care era încunjurat de șanțuri adânci.

Deasupra șanțurilor erau întăriri alcătuite din pari de stejar, groși ca cofa, bă-

tuți în pământ de un stânjăn, legați unul de altul, nați de trei stânjăni deasupra pământului, ascuțiți la vârf și căptușiți, până la o palmă de acel vârf, atât despre oraș cât și despre șanț, cu pământ îndesat între mai multe garduri de nuiele, alcătuit un felu de zid, gros de șase palme bune. La unghiurile acestui zid încunjurător se vedeau turnuri clădite, asemenea, din lemn de stejar și din pământ bătut între garduri de nuiele, și ridicate de trei stânjăni deasupra zidului. La fiecare din cele patru porți ale orașului erau câte două asemenea turnuri.

Toma Alimoș fû întâmpinat, la poarta despre Răsărit, de către Ploscan, un negustor fruntaș, fost de mai multe ori șoltuz (primar), prieten și tovarăș de arme al Voievodului. El fusese vestit de sosirea lor și venise călare să-i ieie și să-i ducă în gazdă la casa lui spre care se îndreptară îndată după ce făcuseră cunoștință cu toți călătorii. Casa lui Ploscan aflându-se în partea despre Apus a orașului, îl străbătura aproape întreg.

Ulițele erau strimte fără, bine înțeles, nici o urmă de podeală: plouase cu două zile înainte și caii intrau în glod până aproape de genunchi.

Casele erau, în cea mai mare parte, de lemn, aproape toate cu două rânduri, acoperite cu olane, înguste și strânse una lângă alta; curțile se întindeau în dosul lor. Toate ferestrele erau la față, la rândul de sus se vedeau numai câte una sau două ferestruici mici iar rândul de jos, aproape pretutindene, era alcătuit dintr-o dugheană cu ușa și taraba de lemn de stejar, căptușit cu fier. Numai țărăbalele dughenilor celor mai sărace erau de lemn necăptușit, dar legat cu drugi de fier.

În cele mai multe dugheni se vedeau câte un singur felu de marfă, numai acele care țineau marfă străină o țineau de mai multe feluri.

Deși era zi de lucru, mișcarea pe uliță era mare; prin ușile dughenilor se vedeau lume multă intrând și ieșind din ele, iar prin țărăbale deschise se zăreau numeroși

e adevărat, zice dl Goldiș, pentru că Românii n'au nici un motiv să înceteze lupta față de guvern și față de administratorii comitatului. Nici guvernul, nici cei din fruntea comitatului n'au dovedit cu nimic, că ar dori să fie drepi față de Români, din contră, purtarea aceloră e și mai plină de nedreptăți și fărădelegi.

De aceea Românii sunt tot nemulțumiți și nu au nici un pic de încredere nici în guvern, nici în cei din fruntea comitatului. Cât de îndreptățită e aceasta neîncredere, arată dl Goldiș prin niște cazuri proaspete. Într-o chestiune bisericească pretorul Șauer (din Boroșineu a avut, fără teamă de pedeapsă, îndrăzneala să respingă declarațiile unor Români, fiindcă erau făcute în limba românească. Prin aceasta a călcat legea de naționalități, care la § 27 dă dreptul cetățenilor și îndatorează pe orice slujbaş comunal și comitatens să primească orice act scris în limba maternă a cetățenilor. Un alt caz, care dovedește mișelia celor din fruntea administrației, e al notarului din Otlaca, unde un primpretor renegat a pus cu sâla ca notar pe un alt ticălos de renegat ca notar.

Față de aceste ticăloși, Românii din comitatul Aradului declară complectă lor neîncredere în cei din fruntea comitatului.

A urmat protestul Românilor din Otlaca împotriva mișeliei dela Otlaca, unde Românilor li s'a pus cu sâla notar un Șvab renegat. Fărădelegea a săvârșit-o primpretorul Mlădin, un Român renegat. A vorbit d-nii Dr. C. Iancu, dar punându-se la vot, mulțimea de notari aleși din nenorocire membri în congregațiune au aprobat alegerea. Aici s'a arătat de nou păcatul, ce-l fac oamenii alegând pe notari membri în congregațiune, pentru că ei să fie și judecătorii fărădelegilor lor.

Peste celelalte obiecte s'a trecut repede, așa că mamelucii s'au putut vedea mai curând strânși la crâjmă, unde să chibzuească alte asupriri ale poporului.

Ce scriu alte gazete?

Sub titlul *Austria la răspântie*, dl Aurel C. Popovici, cunoscut la noi așa de bine de pe timpul *Repliei* studenților români și cunoscut și după munca stăruitoare pe care o depune mereu pentru luminarea lumii asupra fărădelegilor strigătoare la cer din Ungaria, a publicat în gazeta *Gross-Öster-*

reich din Viena un articol. În acesta arată primejdia cea mare, de care e amenințată monarhia noastră din cauza asupririi naționalităților nemaghiare. El scrie, între altele, următoarele:

„Maghiarii, cei mai credincioși supuși ai nostri, cari s'au luptat atât de vitejește în armatele italiene și prusiene împotriva Austriei și au făcut intrigi și au conspirat la toate Curțile domnitoare împotriva Casei noastre domnitoare, și cari și astăzi au aceleași gânduri și simțăminte, au condus, începând dela 1867, întreaga noastră politică internă și externă. Vocea lor a fost și rămas dătătoare de ton. Pentru a răsplăti credința (?) lor istorică față de Austria și dinastie, li s'a creat o stare deosebită în împărăție și s'au dat la o parte Slavii, Italienii și Românii, fără ca să poată câștiga pe Germani.

„În războiul româno-ruso-turc dela 1877 Maghiarii s'au dat pe partea Turcilor. Ei au trimis Sultanului vestita sabie. Studenții și politicienii maghiari s'au dus la Constantinopol, unde au făcut frăție cu Turcii.

„Dacă așadară astăzi Turcii, frații Maghiarilor nostri, au fost atât de strajnic bătuți, încât și noi suferim, avem să mulțumim numai acelor bărbați de stat, cari ne-au guvernat atât de înțelepțește, încât Maghiarii au putut reuși ca din vechea împărăție a Habsburgilor să facă o a doua Turcie. Căci dupăcum Turcii mângăiau pe naționalitățile lor cu făgădueli de reforme dovedind nepricepere și rea voință, tot așa și la noi se vorbește mereu de o deslegare a chestiunii naționalităților, de fel de fel de tratative de pace, cari toate au fost îndeplinite cu tot atâta pricepere, ca și reformele din Turcia.

Dl Popovici arată apoi, care e datoria cercurilor din Viena, ca să ferească monarhia de soarta Turciei, zicând:

„Noi trebuie să câștigăm sufletele națiunilor noastre proprii pentru împărăția habsburgică. Pentru aceasta trebuie mai întâi răsturnarea supremației maghiare, ceea ce se poate face numai dacă se va înlătura dualismul putrăd și se va da întregii împărății o constituție federală (cu autonomie națională pentru fiecare popor) și în același timp unitară.

„Austria se află la răspântie“.

Dela Reuniunea română de înmormântare sibiană.

Raport despre cele două adunări din urmă.

În prima adunare generală (din 23 Februarie), dându-se seamă despre trebile Reuniunii, s'a arătat, că ea a dat ajutoare după 204 cazuri de moarte, întâmplare în șirul membrilor dela 1900—1912. Ajutoarele date ating suma de 30 mii cor. Despre binele, ce s'a revărsat, prin aceste ajutoare, asupra moștenitorilor membrilor răposați, ar putea aduce prețioase mărturisiri cele 123 familii de economi, mare parte zileri, cele 34 familii de meseriași și cele 47 familii din clasa așa zisă a inteligenței, căroră au aparținut cei 204 membri răposați. Totalul membrilor înscrși la Reuniune e de 797, dintre cari 78 primiți în 1912.

În anul 1912 direcțiunea Reuniunii, condusă de scopurile înalte umanitare, ce le are Reuniunea, și în vederea chierării de căpetenie a ei, de a da ajutorul recerut și a îngriji de înmormântarea cuviincioasă a membrilor, pe care numai așa o poate ajunge, cu mai multă ușurință, dacă ea însăși va dispune de o întreprindere proprie de înmormântări (pompe funebre), a cumpărat toate obiectele, foste proprietatea întreprinderii de pompe funebre Fr. W. Elges, pe care, pentru a putea corăspunde tuturor așteptărilor publicului, a îmbogățit-o cu cosciuge nouă, cu cruci, cu acoperitoare, cu cununi etc., de așa, că întreprinderea poate face înmormântări, în Sibiu și afară de Sibiu, pentru oameni avuți și pentru cei mai scăpătați. Ba se poate vinde și pentru morții de pe sate cosciuge, cruci, copertoare, papuci, cununi, cu prețuri mici. În afară de considerantul amintit, la cumpărare s'a mai avut în vedere, ca venitul curat să intre la fondul „Azilului“, chierat să adăpostească pe bătrânii noștri neputincioși și pe orfanii noștri, mai departe, ca lucrările de măsurit, de lustruit etc., să se facă de oameni de ai nostri și tot oameni de ai nostri să fie angajați în prăvălia întreprinderii și la celelalte lucrări, cum sunt îngropătorii (cioclii), la cari precum să știe sunt chemați meseriași etc. Cu un cuvânt s'au avut în vedere scopuri naționale, comerciale și industriale românești. Prăvălia este plasată în casa fabricantului G. Moess din Strada Quer Nr. 3, iar cu conducerea aface-

meseriași, care împingând andreaa, care trăgând acul, care mănuiind ciocanul sau barda. Ștefan Stroici spuse lui Ploscan că orașul lui se aseamănă cu un știubeiu de albine.

Ploscan zâmbi.

— Astăzi îi liniște, Jupâne, să vezi ce este în zi de târg. Păcat că n'ai venit luna trecută, în vremea iarmarocului (târgului de țară): de sgomot mare ce eră pe uliță nici nu te mai puteai auzi când vorbeai cu un prieten.

Părintele Isaia, din tinerețele lui nu mai fusese prin Bârlad, tăcea dar se vedea că inima îi este adânc mișcată prin amintirile stărnite într'însa.

În sfârșit ajunseră la casa lui Ploscan, o clădire de piatră cu două rânduri, lată de vre-o șapte stânjani la uliță, dar prelungindu-se mult în curtea care era mai lată decât casa și împrejmuită cu zid. Ei nu intrară ca în celelalte case, prin dugheana care cuprindea tot rândul de jos, ci prin

o poartă mare care se afla în partea din dreapta zidului, despre uliță. Spre mirarea călătorilor, Ploscan, care apucase înainte, nu cârni la stânga, spre casă, dar merse drept spre grădina ce se vedea în fund și care era despărțită de ogradă printr'un zaplaz (pălan).

— În rândul de sus al casei celei mari sunt odăi unde, în schimbul unei plăți, se adăpostesc călătorii, zise Toma Alimoș tovarășilor săi, dar pe noi, Ploscan ne găzduiește în casa din grădina unde șede însuși.

O porțiță așezată în zaplaz ducea în grădină și înaintea ei așteptau mai mulți argați. Ploscan descălecă, rugă pe oaspeții săi să descălece și ei și să încredințeze caii lor argaților apoi, deschizându-le porțița, îi pofti să între.

Dealungul zaplazului era ca o perdeă de soci, care ascundeă casa cu un singur rând și cu acoperământul de olane, așezată numai la vre-o trei stânjani de această perdeă și a cărei față era întoarsă spre grădină. Intrai printr'un cerdac ridicat de trei

palme deasupra pământului, lat de patru palme la capete, iar la mijloc, de-asupra gârliciului pivniții, de șase. În capul scării îi așteptă o fată tânără, cu părul negru, cu ochi mari și negri ca murile și fața de o frumuseță plină de gingăsie. De statură mijlocie, purta deasupra unei cămeși albe, cusută cu fir, o bondă fără mâneci de catifea neagră, căptușită cu atlas galbăn, un colan de fir de aur, închis cu pafale mari de argint, suflate cu flori de aur și, peste o fustă albă cusută cu fir la marginea de jos, o fotă de țesătură de mătăsă neagră, cu dungi înguste de fir. Pe cap avea o basma (cârpă) de mătăsă galbănă, cu găitan și ciapraz de fir la margini, iar în picioare cisme de piele galbănă.

Când Părintele Isaia ajunse la scară, fata scobori repede treptele, căzu în genunchi, îi sărută mâna și-i ură bună venire în casa tătâne-său. Părintele o sărută pe frunte, o ridică și o binecuvântă. Fata se închină înaintea lui Toma Alimoș care o netezi pe obraz, zicându-i:

rilor de înmormântare s'a încredințat membrul din direcțiune, dl *Ioan Roman*, patronul salonului de barberie, ce să găsește peste drum de prăvălie.

Suma totală a averii Reuniunii e de cor. 18,259.87, cu un sporiu de cor. 1552.51 față de 1911. Fondul propriu al „Azilului” de care e vorba mai sus, a ajuns suma de cor. 3,908.21; apoi celelalte fonduri ale lui, ca: *Fondul Pant. Lucuța al „Azilului”* a ajuns la cor. 975.72; *fondul Vic. Tordășianu* la cor. 745.83; *fondul căpitanul Ion Toma* la cor. 2,411.71; iar *fondul Petru Ciora* la cor. 222.43, fiind suma totală a tuturor acestora cor. 8,263.90. Suma totală a averii Reuniunii și a fondului „Azilului” e de cor. 26,523.77, cu un crescământ total de cor. 2,025.57, față de anul 1911.

Adunarea generală între altele aprobând cumpărarea întreprinderii de înmormântări, a obligat pe moștenitorii membrilor răposați să se folosească la cazurile de înmormântări de întreprinderea Reuniunii, îndrumând totodată direcțiunea să facă apel către preoțimea și ceilalți cărturari ai noștri, din toate părțile, să îndemne poporațiunea să sprijinească această întreprindere umanitară și folositoare înscriindu-se de membri etc.

La finea adunării, veteranul prezident-director, dl *Pant. Lucuța*, cu considerare la vârsta înaintată și la starea-i sanitară sdruncinată, mulțumind pentru încrederea, ce i s'a dat dela întemeierea Reuniunii a cerut, ca adunarea generală, să-l absoalve de onorifica misiune de prezident-director al ei, promițând că și pe viitor va lucra după putință la promovarea afacerilor umanitare ale ei. După ce dl *Lucuța* n'a cedat stăruitorilor invitații de a revoca demisia, adunarea generală, la propunerea membrului *I. B. Boiu*, paroh, îl declară cu multă însuflețire prezident onorar al Reuniunii, cu dreptul de a prezida oricând ședințele direcțiunii și ale adunării generale.

La 30 Martie n. ținându-se adunare generală extra-ordinară, aceasta a ales prezident pe întemeietorul și fostul secretar al ei, dl *Victor Tordășianu*, iar de secretar pe parohul *I. B. Boiu*, iar membru în direcțiune pe harnicul inv. pensionat *Romul Simu*.

Precum să vede din toate, acest așezământ de binefacere este vrednic să-l sprijinim și noi orașenii dar și frații de pe sate!

„Dreptul Iov”.

Știri politice din străinătate

Războiul balcanic e pe sfârșite, afară de luptele dela Scutari. La **Ceatalgea**, în zilele de 16/29 și 17/30 Martie s'a dat cea din urmă luptă mare între armata turcă și bulgară. Aici au învins Turcii întâia oară pe Bulgari într-o luptă mare. Bulgarii au fost cuprinși de groază și s'au retras fugând dinaintea Turcilor, perzând o mie de morți și aproape cinci mii de răniți, pe cari l-au lăsat în mâinile Turcilor. În fuga lor fără nici o rânduială, soldații bulgari și-au pierdut și șepcile, după cum spune Enver-bei într-o telegramă adresată mamei sale. Biruința aceasta nu va mai schimba nimic din faptul, că Turcii au pierdut aproape tot ce au avut în Europa.

Despre cele din urmă lupte dela **Adrianopol** se mai publică și acum amănunte. Interesant e ceea ce spune *Sucri-Pașa*, fostul comandant al Adrianopolului. El povestește, că cei dintâi soldați, cari au pătruns în oraș, au fost din armata sârbească. Dar a rămas surprins, când a auzit pe soldați vorbind românește, nu sârbește. Erau regimentele românești din Sârbia-răsăriteană. Și aici Românii au dat dovadă de vitejia lor cea mare, prin care au întrecut pe Bulgari, Sârbi și Greci.

La **Scutari** continuă asalturile armatei sârbo-muntenegrine. Asaltul din săptămâna trecută a fost împreunat cu mari pierderi pentru aliați, cari au avut 2000 de morți și peste 2000 de răniți. Cu toate acestea, ei nu vor să se lase de ideia de-a cuprinde Scutari și Sâmbătă au început un asalt nou.

Puterile — după cum am spus și în numărul trecut — au hotărât să trimită corăbii de război în fața porturilor muntenegrine, ca astfel să-i silească pe aliați să înceteze bombardarea. Până acum măsura aceasta a Puterilor n'a avut nici un rezultat, ba vapoarele grecești au continuat să aducă trupe sârbești dela Salonic la Scutari. Un vapor mare austriac a oprit două corăbii de transport să mai înainteze. Și „*Hami-die*”, vestitul vapor turcesc, a mai scufundat niște vapoare grecești.

Cauza, de Muntenegrinii și Sârbii nu vor să se supună ordinelor Puterilor, cari au hotărât, ca Scutari să rămână al Albaniei, e purtarea necinstită a Rusiei. Guvernul rusesc n'a primit și el hotărîrea celorlalte Puteri, ci de odată a trimis la Muntenegru și un vapor cu tunuri, puști și tot ce trebuie. Nu e deci mirare, că piticul Muntenegru crede, că-și poate bate joc mai ales de monarhia noastră.

Incurcături face acum și **Grecia**, care vrea să păstreze întreaga **Albanie-de-mează**. La aceasta se împotrivesc Austria, dar mai ales Italia, care e gata să trimită corăbii de război cu soldați, pentru a opri pe Greci dela stăpânirea coastei din Marea Adriatică. Grecii fac mare gălăgie și cer boicotarea mărfurilor italiene și austriace.

Intr'aceia tratativele de pace continuă, purtate fiind de ambasadorii Puterilor cu Turcia și cu aliații balcanici. Turcia a primit condițiunile propuse de Puteri, statele balcanice mai cer însă și alte lucruri, la cari Turcia nu vrea să se supună.

Ministrul de externe rus a declarat, că pacea se va încheia, dar e temere de o încăerare între Bulgari și Sârbi mai ales. Prin tratatul (contractul) încheiat înainte de începerea războiului se hotărîse, ca **Monastirul (Bitolia)** să rămână Bulgariei. Sârbii îl cer acuma pentru ei, odată pentru că ei l-au cucerit dela Turci, afară de aceea ei au ajutat pe Bulgari să cuprindă Adrianopolul și i-au ajutat și-i ajută și la **Ceatalgea**.

Silistria au hotărît ambasadorii dela **Petersburg** să fie a României. În privința aceasta s'a făcut o înțelegere între Puterile Triplei-Alianțe și ale Triplei-Înțelegeri. Dintre acestea Rusia a vrut să dovedească României, că îi este binevoitoare și așteaptă dela ea să nu mai țină cu **Austro-Ungaria**. Ambasadorul francez *Delcassé* încă a declarat, că nu se lasă până nu va rupe România dela alianța cu Austria.*)

Hotărîrea aceasta bucură pe toate guvernele, căci e nădejde, că Bulgaria se va supune ei. Dacă nu se va supune, România va fi silită să ocupe **Silistria** și ținutul dela marginea de meazăzi a **Dobrogei** cu armata. Se înțelege, că atunci nu s'ar mulțumi numai cu cât a hotărît conferința, ci ar cuprinde din Bulgaria de lângă Dunăre mai mult. Asta cu atât mai vârtos, că pe lângă Dunăre satele sunt mai toate românești în Bulgaria.

E însă speranță, că Bulgaria, care va avea mult de lucru în Macedonia, nu va cuteză să încerce puterea armatei române, care nu e compusă din soldați rupți de foame și goli, cum a fost cea turcească dela **Lule-Burgas** și **Kirkilise**.

*) Cum stăm în privința acestor încercări, se va vedea și la noi din încercările, ce le va face guvernul din Pesta, ca să ne înșele cu o pace mincinoasă. Căci finata României se rasfrânge în mare măsură și asupra națiunii române din Ardeal și Ungaria.

— Bine te-am găsit, fetiço.

Apoi, arătând cu mâna spre cei trei tineri, îi numi pe rând, pe jupân *Pârvu*, ruda lui *Basarab*, *Voevodul Țării Românești*, pe kneazul *Ștefan Stroici* de peste munți și pe jupân *Mihu*, nepotul *Părintelui Isaia*.

Fata se închină adânc la rostirea numelui rudei lui *Basarab* și în privirea ei, totodată spărietă și mirată, se ceti destul de lămurit plăcerea de a se găsi în fața unui om așa de însemnat. Închinarea de care avură parte *Stroici* și *Mihu* fu mult mai puțin adâncă deși zâmbetul fetei arăta că fețele lor frumoase și deschise nu-i displăceau.

Părintele cu tovarășii săi urcară treptele; *Ploscan* și fiică sa îi urmară. Casa fiind încăpătoare, patru odăi erau pregătite pentru cinci oaspeți; în trei fură găzduiți Părintele, *Toma Alimos* și *Pârvu*, fiecare în deosebi, *Stroici* și cu *Mihu* împărțiră pe a patra.

Ploscan era un om de vre-o cincizeci și cinci de ani, cu o față rumână și deșteaptă, împodobită cu o păreche de lungi musteți albe care atârnavă în jos. De statură mijlocie, era spătos și începea a face pânțec. Peste bonda albastră, cusută cu găitan negru, purta un feliu de dulamă de aba, tot albastră, a cărei piepturi, când se încheia, se încrucișau, sponcile mergând dela umărul stâng la șoldul drept. Mijlocul îi era cuprins într'un brâu lat de piele neagră, fără flori, dar având mai multe buzunare. Brăul stringea nădragii de aba albastră care, la genunchi, intrau în ciubote de iuft negru.

Ploscan era unul din negustorii cei mai bogați din **Bârlad**; în dughenile și în hambarele lui ținea tot felul de marfă: băcălii, țesături, fier și lucruri de aramă venind din **Țarigrad**, dela **Veneția** și dela **Genova**. El vindea mai ales cu ridicata. Fiu de negustori bogați, în tinerețile lui călă-

torise mult, mergând să-și facă cumpărăturile la locul unde se făcea marfa și aducea în schimb pe acea din țările care se învecinau cu Dunărea. Văzuse toate schelele **Răsăritului**, Italia întreagă și ajunsese chiar până la **Marsilia** și la **Barcelona**.

Dupăce înaintase în vârstă și ajunsese de mai multeori șoltuz al **Bârladului**, treapta cea mai înaltă la care putea hăzu un negustor, începuse să trimită pe fiul său, *Mitru*, pentru a face cumpărăturile în țări străine. Cu patru ani înaintea întâmplărilor povestite aici, *Ploscan* fusese lovit de o crudă nenorocire. *Mitru* căzu la **Candia** sub cuțitul unui căpitan de vas sicilian, ca care se certase la prilejul unei petreceri cu muierii. Lovitura era mai ales crudă pentru soția negustorului, *Tofana*, care iubea pe fiul ei peste tot. Ea nu-i supraviețui decât câteva luni și lăsa pe *Ploscan* singur cu fiică-sa, *Mitrana*.

(Va urma)

Poezii populare.

Dorule, ardă-te focul,
Tot la mine-ți afli locul.
Multă lume am umblat
Și de dor nu m'am scăpat.
Frunză verde floricea,
Vină mândră, draga mea,
Dorul dela mine-l ea,
Dă-mi în loc gurița ta.
Dă-mi un pic de sărutat,
Să mă văd de dor scăpat.
Că de mult mi s'a urît
Să port dorul suspinând.
Floare albă din grădină,
Inima de dor suspină,
Sufletul de jele-mi arde,
Că de mândra n'avui parte.

Fă-mă Doamne rândunea,
Să zbor la mândruța mea,
Să-i pot cere împrumut
În tot ceasul s'o sărut,
Că mi drag a săruta,
Parcă-mi crește inima.
Și gurița ei mi dragă
N'aș da-o pe țara 'ntreagă.
Dar zău ochii amândoi
Plătesc opt părechi de poi,
Și plătesc sprâncenele
Cât ceriul cu stelele.

Frunză verde trei bujori,
Culese de prin Săsciori,
Frunză verde și una,
Culese de Ioan Toma.

Din America.

Versul înstrăinatului.

Of Ardeal pământ iubit,
Care ești spre Răsărit,
Când am ieșit eu din tine,
Cu mult plâns și cu suspine
Am ieșit pe-un an pe doi,
Să mă 'ntorc iar înapoi.
Dar din doi ani ce-avui gând
Am împlinit șeasă 'n rând,
Că America-i înșelătoare,
Ea m'a depărtat prea tare.
Tocmai dela răsărit
Am venit pân' la sfîntit,
Unde sfinte sfântul soare,
Nu-l mai vezi peste rozoare,
La marginea pământului
În statul Originului.

Uraganul din America.

În foaia din săptămâna trecută am scris mai multe amănunte asupra uraganului din America de Nord. Chipul nostru de azi ne arată, cum o moșie a fost ruinată cu totul. Vântul cel mare a descoperit și stricat total casele, iar după aceea a mai dat și o ploaie mare, care a înecat totul pe moșie. Atât bamenii cât și vitele dela curte s'au înecat în valurile furioase ale apei.

Vai, banul, arză-l focul,
Cum depărtează omul.
America-i lăcomie,
Pleacă omul și nu știe:
Face bani, sau datorie,
Ori mai mare sărăcie.

Bate vântulețule,
Sara diminețile,
De-mi adu multe scrisori
Dela părinți și surori,
Care-mi scriu de multeori.
Și mă 'ntreabă când va fi
Ziua de-a ne întâlni.
Dragii mei, părinți, surori,
Vă răspund eu cu fiori,
Fiți buni și mai așteptați
Și pe Dumnezeu rugați,
Ca să-mi deie norocire,
Pân' la dulcea întâlnire
Când voi veni, nu știu eu,
Știe numai Dumnezeu.

Frunză verde de mohor
Cine n'a fost pe vapor
Acel nu știe de dor,
Cine n'a trecut Oceanul
Nu știe ce e amarul.
Oceanule apă lată
Cine vrea să te mai treacă,
Acel mă 'ntrebe pe mine
Ca să-i spun că-i rău sau bine
Iară cin' nu vrea să creadă
Poate veni ca să vadă.

M'am jurat azi-noapte 'n gând
Să trec Oceanul 'notând,
Să dau ochi părinților
Să-mi alin cumplitul dor.
Oceanu-i mare de tot
Și nu-i chip să-l treci înot.
Doamne sacă-l până 'n fund
Să rămână numai prund
Să-l trec cu picioarele
Să-mi văd sorioarele,
Să-l străbat din fugă drept
Părinții să-i strâng la pept.

Rânduită mi-a fost mie
Să umblu tot prin pustie,
Să n'am parte de soție,
Rele mi-a fost zilele,
Să-mi doresc copilele,
Care le-am lăsat străine,
Fără milă dela nime.
Rânduit mi-a fost așa
Să-mi doresc familia,
Pe maica și pe tata,
Pe-ale mele dulci surori,
Ce-a plânge de multeori
După al lui iubit frate,
Ce-i dus în țară departe,
Cine ști, mai vine, poate,
Că așa-i de 'ndepărtare
Ca și omul care moare.

Fraților care-a-ți cetit,
Ieu poate n'am potrivit
Dar mă rog să fii scuzat
Că nu sunt așa 'nvățat.

Vasilie Florea din Alămor,
azi în Portland Ore.

Epigrame.

Unui care nu se ține
de cuvânt.

Cum mai poți să chemi ca martor
Cinstea, — cea mai mândră floare, —
Când deatâtea-ori pe dânsa
O ai călcat-o 'n picioare?

Petru O. Orlățanu.

Știrile Săptămânii.

Sibiu, 10 Aprilie n.

DI Nicolae Iorga se află la Londra, unde reprezintă Universitatea și Academia Română în congresul internațional de Istorie și unde va ține și câteva conferințe. D-sa a fost invitat să țină și o prelegere la Universitatea din Oxford.

Cât de mult e recunoscută știința dlui Iorga în străinătate, se vede și de-acolo, că cel mai mare profesor de Istorie al Germaniei, dl Lamprecht, l-a rugat să asiste (iee parte) la examenul, pe care-l va depune în Lipsa fiul părintelui-protopop Ion Căndea din Avrig. Anul trecut am fost vestit, că tinărul acesta, care va deveni fala neamului nostru, a fost numit Doctor la Universitatea din Cernăuți sub auspiciile Împăratului, care i-a dăruit un inel prețios.

† **Gheorghe Gr. Cantacuzino**, fost primministru al României și șef al partidului conservator, a murit la 23 Martie v. în etate de 76 ani.

Conducerea fundațiunii pentru ajutorarea ziaristilor români ne trimite întâiul raport despre starea acestui lăsezământ cultural, menit să ușureze traiul la bătrânețe al ziaristilor români. Averea fundațiunii a fost la sfârșitul anului 1912 de 40 de mii 388 cor., o sumă frumoasă pentru timpul scurt, decând s'a început lucrarea în privința aceasta.

Cu prilejul acesta îndemnăm de nou pe toți Românii să nu uite a sprijini cu sume cât de mici fundațiunea aceasta. Nu trebuie să uităm, că la noi ocupațiunea de ziarist e nu numai un apostolat, ci și o jertfă, căci gazetele noastre naționale, cari nu au la îndemână fondurile statului, ale bogătaşilor și ale partidelor, nici mișelia de-a se vinde pentru bani bancherilor și altora, duc o viață grea și nu-și pot ajuta cum se cade nici pe redactorii lor ajunși în temniță.

Distingerea unor ofițeri români. Pentru buna purtare și buna îngrijire a feciorilor mobilizați în Dalmația, comanda corpului al 16-lea de armată din Raguza (Dalmația) a dat mai multe *decrete de merite distinse* mai multor ofițeri. Intre cei lăudați în felul acesta sunt și ofițerii români *Silviu Pația*, căpitan în regim. 50 (Stolaț), *Silviu Căteanu*, căpitan în reg. 69 (Castelnuovo) și locotenentul *Ioan Maniu* din regim. de artilerie de munte Nr. 5. — Trăească!

O distingere meritată. Ministrul școalelor din România a decorat pe dl *Ignatie Mircea* din București, de origine din *Cața*, cu medalia „*Răsplata muncii pentru învățământ cl. I.*”, iar pe d-nii *Gheorghe Comșa*, *N. Boeru*, *Gh. Teodor*, *Atanasie Ursu*, *I. Bucur*, *I. Lungu*, *D. Stanciu*, *Gh. Boeru* și *Gh. Diacu*, toți din *Cața* și cu locuința în București, cu aceeași medalie cl. II. Aceștia sunt bravi români, cari au lucrat mai mult pentru clădirea frumoasei școale din *Cața*. Fapta ministrului român e cel mai bun răspuns dat nemernicilor, cari le-au pus tot felul de piedeci la împlinirea unei mari fapte naționale.

Deschidere de cancelarie. Aduc la cunoștință, că mi-am deschis cancelaria advocațională în Săliște, strada Podului. — *Dr. Onisifor Soră*, avocat.

Palatul Ligei Culturale. Comitetul central al Ligii Culturale a primit locul de lângă Dâmbovița dăruit de Primăria capitalei București. Aici își va clădi Liga Palatul ei.

Poporațiunea României. Spre deosebire de direcțiunea statistice din Pesta, căreia i-a trebuit un an întreg, ca să publice rezultatul provizor al recensământului din 1910, cei din România l-au publicat după o lună și jumătate. Cauza a fost la cei din Pesta dorința de-a falsifica cât mai mult cifrele, pentruca să scoată cât mai mulți Maghiari.

Poporațiunea României e după ținuturi aceasta:

<i>Moldova</i> :	2 mil.	145 mii	464 locuitori
<i>Muntenia</i> :	3 „	298 „	344 „
<i>Oltenia</i> :	1 „	413 „	897 „
<i>Dobrogea</i> :	— „	390 „	306 „
Cu totul	7 „	248 „	061 „

De când cu recensământul din 1899, poporațiunea României a crescut cu 1 mil. 291 mii 371. Cea mai mare creștere a fost în Dobrogea, unde poporațiunea trăește mai bine, având și pământ destul, cea mai mică în Moldova cutropită de omidele jidane.

Din poporațiunea întreagă, 5 mil. 918 mii 928 (adecă aproape 6 milioane) trăește la sate, iar 1 mil. 329 mii 133 la orașe. România e deci o țară de țărani.

Orașele cele mai mari sunt: *Bucureștii* cu 338 mii 109 suflete, *Iasi* cu 75 mii 882, *Galații* cu 71 mii 719, *Brașila* cu 64 mii 730, *Ploieștii* cu 56 mii 594 și *Craiova* cu 51 mii 973. Celelalte orașe au sub 50 de mii, *Constanța* 26 de mii 628 suflete.

O expoziție de pictură nouă, numită „*Hautelisse*” se află de câteva zile în orașul nostru, în sala dela Gesellschaftshaus. E vorba de un nou fel de pictură pe mătăsă, postav, piele, sticlă etc., care se poate învăța din partea damelor foarte ușor, fără a avea lipsă de cunoștințe speciale. Expoziția e deschisă zilnic dela 9—6 seara. Marța viitoare se va începe și un curs pentru acele dame, cari doresc să învețe aceasta pictură nouă și ușoară. Aranjatorul expoziției este dl *Eduard Ubach* din Berlin, unde s'a aflat noua invenție.

Spre știre.

Facem cunoscut, că fiind acum primul pătrar de an împlinit, oricine poate să aboneze foaia, de acum până la finea anului cu 3 cor. 30 bani sau pe 6 luni cu 2 cor. 20 bani. — Toți abonații cei noi primesc în cinste partea frumosului roman „*Cu paloșul*”, care s'a publicat până acum în foaie. — Numeri de probă se trimit, la cerere, oricui gratis. E deajuns a scrie o carte postală.

Dacă l'a vr'un abonat vechiu îi lipsește vr'un număr, în care s'a publicat „*Cu paloșul*”, să ne scrie pe o carte postală, și o să-i trimitem îndată cele dorite. În luna lui Ianuarie și Februarie, — când incurg abonamentele de peste tot locul și suntem îngrămădiți cu fel de fel de cereri, — ușor s'a putut trece cu vederea, ca vr'un abonat să nu fi primit cine știe ce lucru mărunț. Acum însă, după ce a trecut toțiul lucrului mai greu, împlinim după putință cu plăcere orice dorință, fie ea cât de mică. Ne rugăm numai ca fiecare să scrie cât se poate de scurt și descurcat.

Comerțiu „maghiar“. În Pesta și-a ținut reuniunea regnicolară (din țara întreagă) maghiară a celor aplicați în comerțiu adunarea generală. Cu prilejul acesta s'a ales un comitet nou compus din următorii „Maghiari“: Dr. Weis, Taubner, Schlanger Moritz, Berger Simon, Lendler Imre, Polac Antal, Rosenberg Leopold, Morvai Izidor, Con Bela, Schwitzer Șandor și alți Goldsteini și Silberbergi, toți „maghiari emberi“ curați, dar tăiați.

Acesta e comerțul maghiar!

O fabrică de tunuri în Ungaria. Guvernul vrea să prezinte dietei un proiect de lege, prin care se hotărăște înființarea unei fabrici de tunuri în Ungaria. Orașul, unde se va ridica această fabrică e Rab (Ghior) în Ungaria apuseană.

Numai de n'ar păți ca cu fabrica de puști. Se înființase adică pe vremuri o fabrică de puști „patriotică-națională“. Dar puștile fabricate în ea sau nu se descărcau sau se descărcau așa de strajnic, încât cu glonțul împreună pleacă și țevea. Cu tunurile e și mai greu.

Cum își bat joc la poștă de scriitori. E lege internațională, adică lege valabilă la toate națiunile culte, că numele comunei, unde se trimite o scrisoare, poate fi pus în orice limbă obișnuită în ținutul acela. Și acum mai sunt funcționari la poștele din Ungaria, cari nu vreau odată cu capul, ca și poporul maghiar să fie socotit între cele culte. Dintr'o comună de lângă Bistrița s'a trimis unei doamne din acest oraș o scrisoare, pe care era numele ei, strada și numele orașului scris nemțește Bistriț. Un ticălos dela poștă s'a făcut, că nu știe, ce e Bistriț, și a trimis scrisoarea la Bistriț în Moravia (Austria), dar cu întârziere, căci acolo a ajuns numai după trei săptămâni. Cei de-acolo au știut însă, de ce „Bistriț“ e vorba și scriind pe ea „Transilvania“, doamna din Bistrița și-a primit în sfârșit scrisoarea.

Rușine!

O dietă prefăcută în cazarmă. Pe întreg rotogolul pământului se găsește o singură dietă, care e totodată și cazarmă de haiduci de temniță. E dieta Ungariei. Mulțumită lui Tisa, care a scăpat de glonțul lui Covaci, ciompu de dietă a votat o lege, prin care se hotărăște, că în palatul, unde se adună deputații eșiți mai toți din băltoaca tuturor fărădelegilor, să fie totdeauna și o cazarmă, care să adăpostească 54 de haiduci. Aceștia vor avea să păzească pe miniștri și pe deputații guvernamentali de pumnii deputaților opoziționali, aceștia tot jidano-maghiari, ca și cei dintâi.*) Fiecare din acești haiduci are o leafă de 1500 coroane pe an, se'nțelege, că ofițerii lor, un maior, un căpitan și un locotenent mai mult. Nu de mult au fost aleși acești haiduci din cei o sută de concurenți, cari toți trebuiau să fi fost subofițeri la honvezi sau la jandarmerie.

Frumoasă dietă!

Demobilizarea. Secretarul ministerului de honvezi din Budapesta i-a spus unui gazetar de-acolo următoarele: Deocamdată nu poate fi vorba de o demobilizare generală. Până acum au fost trimiși acasă cinci la sută dintre rezerviști, apoi 28 la sută dintre cei mai vechi, în locul lor au fost

*) Intre cei guvernamentali sunt și Jidano-Sașii și câteva buruieni de-ale naționalităților.

însă chemați de cei mai tineri. În curând se va începe împărțirea ajutoarelor pentru familiilor rezerviștilor concentrați, cari s'au dovedit, că nu-și puteau câștiga singure cele trebuincioase pentru susținerea vieții.

Ședința literară a 4-a (festivă) a Reuniunii meseriașilor sibiieni, având în vedere, că Joia din urmă din luna aceasta cade în săptămâna patimilor Domnului, nu s'a va ține în 24, ci Joi în 17 Aprilie n. la ora 8 sara. Cum în ședința din Martie dl profesor Dr. A. Crăciunescu ni-a vorbit și ni-a arătat cu ajutorul schiopticonului minunatele chipuri din testamentul vechiu, în ședința din 17 Aprilie c. D-sa va binevoi să ne vorbească și arete chipuri dela începutul creștinismului.

Emigrările din comitatul Solnoc-Dobâca. După raportul vicecomitelui, anul trecut au emigrat din comitatul Solnoc-Dobâca 3429 persoane. Dintre acestea, 2046 au plecat în România, 1179 în Statele-Unite ale Americii-de-Nord, 97 în America-de-Sud (Argentina), 47 în Germania, 33 în Serbia și restul în alte țări. 3372 s'au anunțat ca servitori și lucrători cu ziua, 38 meseriași și 16 comercianți. Numărul emigranților e însă cu mult mai mare, căci mulți au plecat fără pașapoarte, iar numărul acestora crește neconținut, cu toată asprimea pazei dela graniță.

Ungaria a ajuns, să fie țara cea mai ticăloasă, căci nu mai e în stare să-și hrănească pe toți locuitorii. Cauzele sunt ticăloșia guvernelor din Budapesta, cari chinuie pe oameni cu maghiarizarea și cu legi tot mai nedrepte pentru popor. Dar toate acestea se vor răzbună în curând.

Falsificatori de bani românești. La Bistreț în județul Dolj a fost descoperită o bandă de falsificatori de bancnote românești. Căpetenia ei e un Bulgar fost funcționar acolo, unde a făcut tot felul de înșelătorii și a fost condamnat la un an închisoare. Bancnotele le falsificau în Bulgaria, de unde le treceau unii membri ai bandei în România. Nevasta acestui Bulgar, cu numele Cipru, e Româncă din Bistreț. Locuitorii au văzut cu mirare, că soacră-sa, o femeie săracă, își face dintr'odată case și-și cumpără pământ. Un fiu al ei, care e soldat, a fost prins schimbând o bancnotă falsă. Numai decât s'au făcut cercetări la mamă-sa, unde au descoperit mai multe hârtii false de 20 de lei. Acum sunt prinși. Se'nțelege, că soacra Bulgarului își va pierde toată averea, pe care o va lua Banca Națională din București, singură îndreptățită să tipărească bani de hârtie.

Viitorul războiu din Balcani. Un medic danez, care a petrecut până aproape de moartea regelui Greciei în apropierea acestuia, povestește într'o foaie daneză, că regele amintea adeseori, că războiul de-acum se va sfârși în curând, dar peste 3—4 ani va izbucni un alt războiu. El da să se înțeleagă, că războiul acesta va fi între Bulgaria și Grecia, cu aceasta din urmă alinându-se și Serbia.

Spor mare. Soția unui căruțaș din Câmpulung (România) a născut în 32 ani de când e măritată 30 de copii. Ea e născută în anul 1868 și s'a măritat la etatea de 15 ani. Dintre toți copiii mai trăesc numai patru fete, ceilalți au murit toți la vârsta între șase luni și un an și jumătate. Gemeni n'a avut niciodată.

Școala română din Cleveland (America). La 17 Februarie s'a deschis în Cleveland cea dintâiu școală română pentru cei ce nu știu carte. Învățătură se dă în fiecare seară dela orele șapte până la nouă, pentru oameni mari, iar Sâmbăta pentru copii. Dumineca se vor ține conferințe populare.

Școala a fost deschisă cu cheltueala celor doi preoți, vrednici Români, din Cleveland. Acum e rândul Românilor de-acolo să dea dovadă, că știu prețul jertfa preoților nostri și cultura națională, cei neștiutori de carte alergând cu sânguință în fiecare seară la învățătură, cei știutori îndemnând pe tovarășii lor neștiutori să meargă.

Pilda din Cleveland trebuie urmată în America în toate locurile, unde sunt Români. Celce se va alege cu știință de carte și cu mintea mai luminată va profita, mai mult din petrecerea lui în America, decât chiar banii cari îi câștigă.

Foc mare în Tâlmaci. În zilele trecute a izbucnit un foc uriaș la depozitele (magazinele) de lemne ale Societății italiene. Focul era atârnat de un vânt mare. Pagubele sunt de trei-patru sute de mii de coroane. Lemnele au fost asigurate. Se zice, că focul ar fi fost pus, de aceea jandarmii au pornit cercetări.

Silistria, care e cauza conflictului româno-bulgar, e un orașel sărăcăcios cu 12 mii de suflete, din cari 6000 Turci, 3000 Români și... 3000 Bulgari. Se'nțelege deci, că populația aceasta nu e mare procopsală pentru România, dar sunt de însemnătate dealurile din dosul Silistriei, cari stăpânesc Dunărea. Pe acestea le vrea România. Bulgaria le-a dat, dar fără orașel. Ar fi cam curios lucru să se învoească România cu înțărțurile Silistriei și lângă ele cu orașul dușmanului...

Ciocnire de trenuri. În stația Moscica (Galiția) a fost o ciocnire între două trenuri de marfă. Mecanicul unui tren nu băgase de samă la semnalul, care arată, că în gară e deja un tren, și intră peste el. Din personalul trenului au fost omorâți trei, unul e rănit greu. Șapte vagoane cu marfă au fost zdrobite, amândouă locomotivele au suferit stricăciuni.

Boale molipsitoare în Bulgaria și Serbia. Direcțiunea sanitară din București a aflat, că în Bulgaria întreagă bântuie vârsatul (bubatul) negru, care seceră o mulțime de oameni. Doctorii lipsesc, și altminteri îngrijirile sanitare nu prea sunt de laudă în Bulgaria, așa că boala se răspândește tot mai mult.

În Serbia bântuie tifosul (lingoarea), care omoară copiii dela cinci la zece ani și pe bătrâni. Numai în orașelul Negotin sunt peste cinci sute de bolnavi de tifos.

În România se tem să nu pătrundă boalele acestea și acolo, căci e știut, că primăvara intră o mulțime de lucrători bulgari și sârbi în țară.

Boala regelui Nichita. Nu de mult se răspândise svonul, că regele Muntenegrului a fost omorât, ba că a murit fiind lovit de gută. Știrile acestea s'au desmințit. Acum se spune, că într'o zi a fumat foarte mult și s'a otrăvit cu nicotină, otrava tutunului. Urmarea a fost, că a căzut amețit ca mort. Dupăce medicii i-au dat ajutorul trebuincios, și-a venit iară în fire. Amețea la aceasta a fost apoi cauza svonului despre moartea lui.

Panica (groaza) într-o biserică. În ziua Paștilor catolice s'a întâmplat în biserică din Ciongrad (Ungaria) o mare nenorocire. Biserica era plină de credincioși, înaintea altarului steteau fete îmbrăcate în haine albe și ținând în mână lumânări aprinse. La o fată i-s'a aprins vâlul, care îi acoperia capul. Focul a fost stâns numai decât, dar mulțimea din biserică, auzind strigătul „foc“ s'a îngrozit și a dat să iasă afară. În învălmășala cea mare au fost mulți oameni, mai ales copii și femei, călcați în picioare și răniți rău.

Întâmplarea aceasta arată de nou, că în caz de primejdie într'un local, unde sunt adunați mulți oameni (în biserici, școale, teatre ș. a.), în caz de primejdie omul să nu-și peardă cumpătul și să rămână liniștit, căci nenorocirile nu le pricinuește focul, ci fuga nebună a oamenilor.

Om tare de fire. Lucrătorul Martin Paulson din America căzuse din tren. Apucând sub roatele trenului cu un braț, acesta i-a fost tăiat. Nimeni din tren nu observase nenorocirea. Paulson nu și-a perdut însă firea, ci după ce a trecut trenul s'a ridicat de jos, și-a luat brațul tăiat în mână, ce i-a mai rămas și s'a dus la cantonul cel mai apropiat, unde un medic chemat prin telefon i-a legat iute ciompu, ca să oprească scurgerea sângelui. Căruța cerută tot prin telefon, ca să-l ducă la spital, a întârziat. Paulson și-a luat atunci de nou brațul tăiat și a plecat pe jos la spitalul din orașelul apropiat.

Leacurile băbești. În comuna Lovnic (comit. Târnavei-mari) a murit un țăran din cauza leacurilor băbești. E vorba de Martin Dangel (Sas), tată la trei copii. El avea o bubă mică la bărbie, care nu voia să se vindece de loc, cu toate unsoarele, ce le întrebuințase. Atunci ceru sfatul unei femei din comună, care făcea pe doctoarea. Aceasta i-a dat o alifie (unsoare de leac), în care era și argint viu, o otrăvă puternică. Ungându-se cu această alifie, i s'a otrăvit sângele. Medicul chemat nu i-a mai putut ajuta și bietul om a murit. „Doftoreasa“ a fost dată în judecată.

Iată ce pățește celce se ferește, din prostie și sgârcenie, de medicul adevărat.

Glumă primejdioasă. Treizeci de țărani din Galiția petrecuseră pe rudele și prietini lor, cari plecaseră la America, până la o gară. La rentoarcere au trecut într-o luntre peste râul Visloț, care era tare umflat. Câțiva dintre bărbați, fiind beți, au început să legene luntrea, ca să sperie pe femei. Urmarea a fost, că luntrea s'a răsturnat și șaptesprezece dintre ei s'au înecat în râu. Cu focul și cu apa să nu se joace omul!

Foc mare a isbugnit — după cum ni se scrie — Vineri în 4 Aprilie n., la oarele 10 înainte de amiază, în comuna Deuș (comitatul Cojocnei). S'a aprins întâiu șura și poiata lui Teodor Pop și de aci focul a cuprins întreagă ulița, arzând și pustiind locuințele alor 17 oameni, așa încât au putut scăpa numai cu hainele ce-au fost pe ei, fără să le rămână ce să îmbrace odată. Sărmanii nenorociți sunt toți Români afară de un Jidan. — Frații români, cari ar voi să le deie ceva mână de ajutor bieților nenorociți, să se adreseze la Ioan Chira în Deuș (Dios), u. p. Kajánto, de unde se vor împărți fiecărui nenorocit după stare. Deuș, 7 Aprilie 1913. *Ioan Chira*, abonat Nr. 12,534.

Cum se croesc baronii în Ungaria. Șirul fărădelegilor, înșelătoriilor și pungășiilor săvârșite de ceice ne guvernează de ani de zile e fără sfârșit și noi încă am arătat din când în când câte una mai boacăină. Acum s'a descoperit alta. În orașul Brünn (provincia Moravia din Austria) trăiește un Jidan Kürschner (Chirșnăr), fabricant de zahăr. În anul 1910 a fost făcut baron. Dar cum? El nu e cetățean al Ungariei, nu trăiește la noi, n'a făcut nimic pentru țară. Un director de bancă jidană din Pesta i-a scris, că de va plăti opt sute de mii de coroane pentru cassa partidului guvernamental, va fi făcut baron. Jidanul fudul și bogat s'a grăbit să dea sutele de mii și pe deasupra și alte câteva sume grase celorce l-au „ajutat“, și acum iată-l pe nepotul negustorului de zdrențe din Galiția „moghiar baro“. Se și potrivea între grofii și baronii dela noi!

Luptele din Tripolis. Italienii mai au și acum de furcă cu Arabii din Tripolis. Nu de mult a fost o luptă, în care Italienii au avut câteva sute de morți și răniți.

Perderile marinei engleze. După un raport publicat de ministerul de comerț al Angliei, în timpul dela 1 Iulie 1911 până la 30 Iunie 1912 s'au prăpădit 40 de corăbii engleze, 15 vapoare și 25 corăbii cu pânze. Numărul morților a fost de 2890, mai mare decum au fost vreodată. Numărul morților e așa de urcat din cauza mulțimii celor periti când cu naufragiul uriașului vapor „Titanic“.

Acoperiți de o avalanșă. În munții Alpi, o avalanșă a acoperit opt bărbați și o femeie din München (capitala Bavariei din Germania), pe cari îi apucase pofta să facă o plimbare prin Alpii acoperiți de zăpadă. Din Innsbruck (Tirol) au plecat mai mulți oameni să încerce să-i scoată de sub mormanul de zăpadă și gheață.

Un înșelător cu cele sfinte. În comuna Coconi (jud. Ilfov, România) a răsarit, acum câțiva ani, un sfânt mincinos. Un țăran, cam slab de minte pentru lucrurile bune, dar tare în înșelătorii, a eșit într-o bună zi pe ulița cea mare a satului și a început să dea de veste, că e sfânt, că în noaptea trecută i-s'a arătat Dumnezeu și i-a dat darul de-a ertă păcatele și de-a vindeca boalele. Unii oameni, tari în prostie, l-au crezut și ca să-l îmbuneze și să îndrepteze darul lui asupra lor, au început să-i aducă daruri, care o bănicioară de cucuruz, care ouă, care găini, care chiar și bani. Aflându-se despre înșelătoriile lui, a fost arestat. Trei ani a stat liniștit. Acum a început de nou să facă pe „sfântul“ și să înșele pe oameni. El a dat de veste, că a descoperit niște hapuri (pilule de doftorii), cari vindecă orice boală. Și acum s'au găsit proști, cari să-l umfle cu daruri pentru hapurile lui. Aflând procurorul din București despre nouăle isprăvi ale înșelătorului, a dat ordin să fie de nou arestat. Acum e în închisoare la București.

Din păstor, milionar. Un biet de păstor cu numele Bondand din Franța-de-meazăzi a moștenit 37 milioane de lei. El fusese crescut de oameni străini, căci nimeni nu știă, cine e tatăl său, pe care nu-l văzuse nici el niciodată. A trăit slujind la unul și la altul, pe urmă a fost păstorul satului. Acum s'a pomenit, că un milionar l-a făcut moștenitorul unei averi de 37 milioane. Avea-va moștenitorul și mintea trebuincioasă pentru atâta noroc?

Sărăcia în Galiția e așa de mare, încât guvernul din Viena a hotărât să facă drumuri și clădiri în valoare de un milion de coroane, pentruca lumea nevoieșă să aibă lucru și câștig.

Ofițerii rusești. Cu toată prietenia groasă dintre Francezi și Ruși, prietenie îndreptată împotriva Germaniei, Austro-Ungariei și României, tot se mai găsește câte o gazetă franțuzească iubitoare de adevăr, care arată ce fel de poame sunt Rușii. Așa scrie una despre ofițerii ruși și ne dă câteva pilde despre sălbătăcia lor. Un colonel rus din Chieff cu numele *Lilin* a omorât pe șeful orchestrei (capelmaistru) dintr'un teatru, pentru că n'a vrut să cânte un cântec, pe care-l voia. Ucigașul a fost condamnat la — patru luni închisoare, dar n'a stat nici patru luni, căci a fost ertat. Un sergent-major *Popoff* din Cita a ucis pe un crâjmar, fiindcă nu i-a mai dat beutură, altul a omorât doi Jidani, fiindcă nu i-au dat bani, locotenentul *Lopuzin* a omorât pe un negustor, un ofițer a omorât pe o femeie, alt ofițer a venit cu mai mulți soldați într-o crâjmă și și-a bătut joc de femeii după ce a spart tot ce a fost în crâjmă. În Chieff ofițerul *Sibanoff*, beat, cum sunt mulți ofițeri ruși, a omorât pe un portar, ofițerul *Begenoff* din Grubesen omoară pe un biet potcovar, ofițerul *Bercenco* împușcă în Romi pe un gazetar, ofițerul *Ivanoff* pătrunde noaptea la un om și-i împușcă nevasta, în Cherson mai mulți ofițeri omoară pe directorul unei gazete, locotenentul *Crutoff* omoară pe un bețiv, căpitanul *Musterberg* din Petersburg a omorât pe un student, colonelul *Ciumacenco* pe pazitorul unui parc, și alții, și alții. Iată armata rusească, condusă de niște sălbatici!

Fumatul în casa dietei. Mulți dintre deputați se plictisesc (li-se urește) să stea la toate ședințele dietei, cari uneori te fac să adormi, alteori te scârbesc, mai ales în dieta din Pesta. Așa ei iasă din sala de ședințe și se duc sau în sala de lectură, unde cetesc gazete, sau la bufet, adică la crâjmă. Căci fiecare dietă își are crâjma ei, unde domnii deputați își pot potoli foamea, dar mai ales setea și pot să tragă și o țigară, ceea ce e oprit în sala de ședințe. Plictiseala aceasta îi cuprinde și pe deputații englezi, dintre cari mulți ies din sala de ședințe, ca să poată fuma. Un deputat englez a propus în parlamentul (dieta) englez să se dea voie deputaților să fumeze în ședință, (căci atunci n'ar mai eși afară și ar sta mai bucuroși în sală. Propunerea n'a fost primită, pentru că în nici un parlament nu se fumează, afară de cel din Mexico. Dar tocmai în Mexico se face isprava cea mai puțină.

Sete de rachiu și după moarte. Gazetele ungurești scriu, că în Ponor a murit o babă de 85 de ani. Noaptea, când vecini și rude erau adunați în priveghiu, bătrâna se sculă din sicriu și arată cu mâna spre masă. (Cei mai mulți înlemniseră de groază, unul mai curajos însă luă o ulcică cu apă și-i dete să bea. Baba moartă-vie gustă din apă și arată iară spre masă. Atunci îi deteră un pahar de rachiu. Bătrâna beu rachiul și se culcă iară în sicriu, acum moartă deabinele.

Noi credem, că toată povestea e o minciună ungurească, prin care vreau să-și bată joc de Români, cari beau rachiu și la priveghiurile morților.

Credințele deșerte în Bosnia. Locuitorii Bosniei, cari vorbesc toți limba sârbească, dar după religie sunt împărțiți în greco-orientali, romano-catolici (aceștia se numesc Croați) și mohamedani, au și acum o mulțime de credințe deșerte. Cauza e, că învățătura n'a pătruns încă destul cu toate silințele ce și le dă Austria, care respectază limba poporului în școalele de stat, nu ca în barbara noastră țară.

Cu vrăjitoria se ocupă mai ales Țigănci turcești, cari fac parale cu atât mai frumoase, cu cât sunt mai proști oamenii. Dacă un bărbat a devenit necredincios nevestii sale, aceasta merge la vrăjitoare și își plânge năcazul. Vrăjitoarea pune un broscu într'o tigare și-l frige de viu deasupra unui jăratec. Din cântecul jalnic al bietului broscu, vrăjitoarea „scoate” sfatul pentru nevasta înșelată. Alte vrăjitori se ocupă cu „chemarea” ploii. În Bosnia, dar mai ales în Herțegovina e de multeori secetă mare, căci pădurile sunt pustiite și nu mai strâng umezala. Atunci pleacă femeii vrăjitoare din loc în loc cântând, adevărat *Oi dodo, oi dodole!* Și cu asta cred și ele și alți proști, că aduc ploaie. Iar proștii le dau care ceva bani, care deale gurii, așa că înșelătoarele strâng destul, ca să aibă peste eamnă.

Știri economice.

Ce nu se poate vinde la licitație. După cele mai nouă legi și după ordinațiunile ministeriale, pentru datorii, fie dării, fie datorii particulare (pe la oameni), nu se poate vinde totul în licitație, când datorasul nu poate plăti. Așa nu e ertat să se vândă mâncările, lemnele sau cărbunii pentru încălzit, banii trebuincioși pentru plata chiriei pe un pătrar de an. De sub execuție mai e scoasă o vacă, patru oi, patru porci și nutrețul pentru aceste animale pe o jumătate de an, semințele, vitele de jug și uneltele trebuincioase pentru cultivarea unei moșii până la 12 jugăre. Dela funcționari nu se poate executa din leafa lor mai mult de a treia parte și și asta numai când leafa lor trece de două mii coroane. Dela 15 Martie înainte nu se pot scoate în licitație vite de jug și unelte de plugărie.

Casa Rurală din România. E știut, că după răscoala țăranilor din România, statul a înființat o mare bancă numită Casa Rurală. Aceasta, având fonduri de milioane, cumpără moșii și apoi le vinde la țărani, cari plătesc prețul pământului în timp de mulți ani, pe lângă o dobândă mică. La 10 Martie s'a ținut adunarea generală a băncii acesteia. Din raportul prezentat se vede, că în anul 1912 Casa Rurală a cumpărat 12 mii 893 de hectare, mai tot pământ de arătură. Tot anul trecut a vândut la țărani pământ pentru arătură și izlazuri (pășuni) în suprafață de 50 de mii de hectare, apoi le-a dat cu arândă 28 de moșii. Slujbașii agricoli ai Casei Rurale se îngrijesc, ca țăranii să nu cultive pământul tot numai cum „s'au pomenit”, adevărat numai cu grâu și cucuruz, ci în contractele făcute cu ei îi silesc să cultive și mazăre, linte, sfeclă, cartofi, apoi lucernă, trifoiu, napi de nutreț și porumb de nutreț. Sămânța de napi a împărțit-o țăranilor gratuit, precum împarte statul sămânța de lucernă. Indatăce se vor înmulți izlazurile și vor fi și ele cultivate cum trebuie (și cu nutrețuri măiestrite), cei din fruntea Casei Rurale se vor apuca să deprindă pe țărani la creșterea vitelor, așa cum trebuie să se facă și cum se face în țările civilizate.

Ultime știri.

Ce-i cu Silistra?

După știrile sosite în zilele din urmă, ambasadorii (ministrii) Marilor-Puteri au hotărât în Petersburg, ca Bulgaria să dea României orașul Silistra. Dar după cât se știe până acum, ambasadorii n'au luat nici un protocol asupra celor desbătute în afacerea Silistrei. Asta a rămas ca să se facă pe când se va încheia pacea între Turci și aliați.

De altcum se mai susține, că Bulgaria numai așa s'ar învoi să dea Silistra, dacă va primi în schimb Salonicul.

Flota Marilor-Puteri

care a plecat să silească pe Muntenegrini de-a mai borbarda Scutarii, — a blocat țarmul mării dela Antivari până la gura riului Drina. Dorința Austro-Ungariei e ca să bloceze și porturile Dulcigno și Durazzo. Asupra acestui lucru decurg înțelegeri între Marile-Puteri.

Se svonește însă, că Muntenegrinii s'ar învoi, ca să se lase de cuprinderea Scutariilor, dacă ar primi o despăgubire în bani. (Se vede, că n'au bani, săracii!)

Procesul Lukaci—Deji.

Tabla regească din Budapesta, unde s'a desbătut recursul lui Desy, a nimicit sentința (hotărîrea) tribunalului, prin care Desy fusese pedepsit cu 4 luni temniță pentru calomnie și vătămare de onoare față de ministrul-președinte Lukacs. Acum va avea să se țină o nouă pertractare, când apoi lui Desy să i-se dea voie, ca să dovedească cele susținute despre Lukaci, că adevărat cu știrea lui s'au prăpădit mai multe milioane din banii țării.

Poșta Redacției și a Administrației.

Biniș. Cu adevărat, mare nevrednicie au făcut chinezul Petru Iorgovan și cei cu el împreună. Dar lucruri așa de scârboase nu se publică în nici o foaie. E destul să-i disprețuim D-Voastră, oamenii din comună.

Brăzești. Doar n'ai ajuns să-ți fie frișă de un mișel de Jidan, care a făcut și pe fete și muieri bețive. Spune-ne nouă numele D-Tale, că noi nu-l publicăm, dacă nu vrei, ci punem numai un semn. Noi însă trebuie să știm, cine ne scrie.

Vasilie Trip în L. Calendarul Poporului pe 1913 mai avem câteva exemplare. Trimite prețul de 40 bani și încă 5 bani pentru poștă, iar după aceea îl vom trimite îndată.

Un ucenic. Noi te sfătuim să rămâi acolo și să isprăvești ucenicia. În România nu poți căpăta lucru plătit bine, nefiind caldă și ucenicia de-aici nu se reunește, fără certificatul de caldă. Dar și altminteri ar fi pagubă să treci în România. Noi avem aici trebuință de bravi meseriași și *buni Români*. Din frumoasa scrisoare, ce mi o trimiți, se vede, că ești bun Român și totodată chemat să deștepti, ajungând caldă, pe frații meseriași români din părțile acelea. Injurăturile Hunilor se rentore tot asupra lor, căci ei tot gunoi sunt, cu toate că neamul lor are acum puterea în mână. Dar puterea aceasta vom lua-o noi în curând și pentru aceasta ne trebuie și cât mai mulți meseriași, muncitori vrednici și Români buni. Ca să vadă și alții, ce simțăminte frumoase ai, dăm câteva rîaduri din scrisoarea D-Tale:

Cât sunt Carpații de ntingși
Tot de Români sunt cuprinși,
Români sunt, Români se țin
Și nu stau cu frica'n sîn,
Români cu șerpăre late,
Nu-și dau limba pîn' la moarte,
Pe Munții dela sfințit
Șade Moțul năcăjit
Și tot leagă la ciubară
Cu gândul la ce-i în țară...

Glîgor Stoica, Stolac. De aici foain merge regulat. Poate, că pe acolo se pierde priav'r'o can.ialecer

Dumitru Roșca în G. S'a îndreptat Serie-ne ce numeri Vă lipsesc?

Târgurile de țară.

(Ziua târgurilor e după *calendarul vechiu*).

1 Aprilie: Agribici, Borgo-Prund, Ciuc Sepviz, Debrețin.

3 Aprilie: Făget, Porumbacul-inf.

4 Aprilie: Biertan, Galgo, Hodoș, Sabăd.

5 Aprilie: Câmpeni.

6 Aprilie: Halmagiu-mare, Sf.-Măria.

7 Aprilie: Buza, Chichinda-mare, Chișineu, Gilău, Sărmașul-mare.

8 Aprilie: Moldova-veche, Olpret.

10 Aprilie: Boroșsebeș.

11 Aprilie: Arcid, Argiehat, Ațel, Becas (Gheorghio), Caransebeș, Macfalău, Mezö-Érked, Moșna, Orczidorf, Panciova, Periamoș, Racoșul-de-jos, Sâmbăta-de-jos, Sebeșul-săsesc, Turda.

12 Aprilie: Codlea, Lechința, Lunca, Săn-Miclăuș.

13 Aprilie: Buziaș, Komárom.

14 Aprilie: Canija-turcească, Pâncota, Torda-Szt.-László.

15 Aprilie: Chisdu, Copșa-mică, Iacșdorf, Nadeșul-săs., Oclandul-Homorodului.

16 Aprilie: Gherla, Hadad, Jimborul-mare.

17 Aprilie: Giula, Sântă-Măria-de-Piatră (Kö-Boldogfalva), Seps-Sân-Georgiu, Șinca-veche.

18 Aprilie: Bandul de Câmpie, Căcova, Cason, Dicio-Sân-Mărtin, Ghierghio-Ditru, Iara, Ilieșfalău în Săcuime, Orșova, Teaca, Voitec.

Redactor resp.: Nicolae Bratu.
Editura și tiparul „Tipografia Poporului”.

Loc deschis.

Atragem atențiunea cetitorilor noștri asupra renumitei fabrici de lumini și săpunuri Meltzer din Sibiu. Aceasta firmă e una dintre cele mai de frunte în țara întreagă. Cumpărătorii sunt serviți cât se poate de prompt și conștientos. Mai cu seamă lumini pentru sărbătorile Inverii, se pot cumpăra cu prețurile cele mai ieftine, dacă se provoacă la aceste rânduri, cetite în „Foaia Poporului”.

Atragem atențiunea cetitorilor noștri asupra mașinilor și motoarelor de benzină dela fabrica Adam, al cărui reprezentant pentru Transilvania e dl Ioan Schieb, conducătorul Hotelului Bonfert din Sibiu. Vezi inseratul din foaia de azi.

Nr. 4305/1913.

975 1 1

Publicațiune.

Subsemnatul Magistrat al orașului liber regesc Nagyszeben aduce la cunoștința tuturor că după terminarea reviziunii catastrului de impozit fonciar, **noul tablou de clasificare alcătuit în înțelesul art. V. al legii din 1909** (catastrul fonciar, folde de proprietate, sumarul foilor de proprietate și tabloul pământurilor de model) se poate vedea în oficiul administrației financiare orășenești în timpul dela 21 Aprilie până la 20 Mai a. c.

Reclamări împotriva tabloului, mai ales dacă proprietarul faptic este greșit înregistrat, se pot face, verbal sau în scris, în același răstimp la administrația financiară orășenească.

Nagyszeben, 1 Aprilie 1913.

Magistratul.

Fabrica de săpun și luminiMănată cu abur a lui **Inflințată la 1848.****Meltzer în Sibiu**

Prăvălie și magazin în strada Gușteritei
Filiale: Piața mică și strada Oisnădiei
recomandă bine cunoscutele sale fabricate,
îndeosebi

Lumini de stearină și ceară
pentru sărbătorile Paștilor
Săpunuri foarte bune și ieftine.

Tot felul de săpunuri pentru toaletă.

Revânșătorii primesc rabat mare.

La cumpărări mai mari se fac și altor
persoane cele mai moderate prețuri. Oferte
și prețuri-curente se trimit la cerere gratis
și franco.

CARTOFI pentru mâncare
și pentru sămănat

cu vagonul sau în cantități
mai mici, livrează pe lângă
cele mai ieftine prețuri zilnice

J. JOHANN KEIL, Sibiu
 Piața-mare Nr. 11. 963 2-4
Moșie de arăndat.

În apropiere de Șeica-mare se află de dat
în arăndă pentru pășunat de oi o moșie de
aproximativ 200 jugăre. Cam 150 jugăre pășune de
elasa primă, iar restul o fânaș de coit. Doritorii
se pot adresa pentru informații detaliate la
dl **Domokos Kocsis** în Șeica-
mare (Nagyselyk). 971 1-2

== Mare depozit de ==

Vinuri de masă

diferite calități, pe lângă prețuri moderate, se află la

WILH. JIKELI, Sibiu

strada Urezeului Nr. 7. 978 1-

6 coroane pe zi

pot câștiga persoane de orice poziție, îndeosebi
funcționari, studenți, militari și factori poștali.
Totul e foarte ușor și fără pierdere de timp.
Amănunte se dau la **Rosenkranz & Comp.**
în Cernăuți, Buc. vîna. 974 1-2

O moșie și o moară
de vânzare.

În comuna Roșcani și la 1 km. depărtare în
comuna Mihăești aproape de Dobra, comitatul
Hunedoarei, se vinde din mână liberă: O casă
de zid cu pivniță și 5 odăi, situată la drum,
grădina de 1/2 jugăre, pământ arător și fânaș 15
jugăre, dintre cari 4 grădini cu pomi și loc de
vie. În comuna Mihăești, pe drum de comitat,
în centru, o moară de făină cu 2 roți, de nou
reconstruită, curte cu casă de zid și șură cu gră-
dină, 5 jugăre pământ la câmp, dintre cari o
grădină mare, aproape de casă. Să vînd și se-
parat de Roșcani. Doritorii de a cumpăra să se
adreseze la: **Maria Șirdea** în Rădulești. p. u.
Hunyad-Dobra 877 12-

Pentru pantofari.

Subscrișul voese să vînd unui pantofar
român și haraic bolta mea, aranjată cu ghet
gata, în o sumă de 1200 până la 1400 cor.,
dulapuri de sticlă, pulturi, două mașini de cusut,
paturi pentru lucrători, stelajuri, 300 până la
350 capte, apoi piele, talpă și încă foarte multe
scule, cari se țin de meserie. Să poate lucra cu
5-6 lucrători, fiind un cerc destul de frumos
romănesc. Existență sigură, atât bolta cât și me-
seria. Le conduc de 26 ani. Toate voiese a le
vinde numai cu 2000 coroane. Respectivii cum-
părători să se adreseze pentru informații mai
de-aproape la **Mihail Andreiu**,
dantofar în **Bozovici** (Bozovics). 918 5-6

Făină roșie ieftină!

Corându-mi-se din mai multe părți ca să
liferiez făină roșie cu preț ieftin, — sub-
scrișul m'am dus în persoană în Ro-
mânia, unde mi-a succedat a cumpăra o cvan-
titate mai mare de-a dreptul dela moară.
Astfel fiind, astăzi mă află în poziție a
vinde făină roșie atât mai puțină, cât și
cu vagonul, pe lângă cel mai ieftin preț.

STEFAN MOGA, frazelărie și pră-
vălie de făinuri — **Sibiu,**
strada Trenului (Bahngasse) Nr. 1.
Nu ulta

stimate cetitor, — la comanda sau tot
felul de alte cumpărări, făcute în urma
unui inserat cetit în foaia noastră, —
a aminti și spune, că despre lucrurile
comandate sau cumpărate ai cetit în
inseratul din „Foaia Poporului”.

Prin aceasta contribui și D.T. la răs-
pândirea și lățirea foi noastre, iar pe
altă parte vei fi servit de grabă, fără
ca aceasta să te coste ceva mai mult.

Cătră comercianți și onoratul public român!

Deoarece am fost silit a muta Prăvălia mea de Manufactură din Piața mică Nr. 11
în urma vânzării edificiului, în un local pentru mine necorespunzător în **Strada**
Ocenei (Burgergasse) Nr. 3 vis-à-vis de Farmacia la Coroana, și
în apropierea podului de fer, și neputând încă obține un alt local potrivit în piață, sunt
ferm hotărât a vinde cu prețuri de tot reduse, toate mărfurile ce le am în depozit. Do-
rința mea este ca cât mai grabnic să desfac totul, așa ca cel mai târziu cu 1 Maiu
anul curent să fiu gata. — Rog deci a grăbi cu cumpărările, în interesul propriu.

691 2-3

Cu sumă:

Aurel Popescu.

935 5-6

A XXX-a**Loterie de stat de binefacere**

reg. ung. pentru scopuri de folos public și de binefacere. — Loteria aceasta are 14 885 de câștiguri,
la preț total de 475.000 Coroane, cari să plătesc în numerar.

Câștigul principal 200.000 Cor.

Mai departe:		10 câștiguri à 250 cor.	Cor.	2.500
1 câștig principal de . . .	Cor. 30.000	20 " " 200 "	"	4.000
1 " " " " " "	20.000	40 " " 150 "	"	6.000
1 " " " " " "	10.000	100 " " 100 "	"	10.000
1 " " " " " "	5.000	200 " " 50 "	"	10.000
5 câștiguri à 1000 cor . . .	5.000	2500 " " 20 "	"	50.000
5 " " 500 " " " "	2.500	12.000 " " 10 "	"	120.000
		14.885 " la oală "	"	475.000

Tragerea irevocabil la 15 Maiu 1913. — Un loz costă 4 cor.

Lozuri se află la Direcțiunea de loterie reg. în Budapesta (Oficiul principal de vânză-
la direcțiunea loteriei cas. reg. din Viena, apoi la toate oficiile poștale, de dare și de sara, la toate
găsele și în cele mai multe trafici și case de schimb din Ungaria și țările aparținătoare Austriei.
Planul loteriei se trimite la cerere gratis și franco.

Direcțiunea cas. reg. de loterie.**Berea albă și neagră**

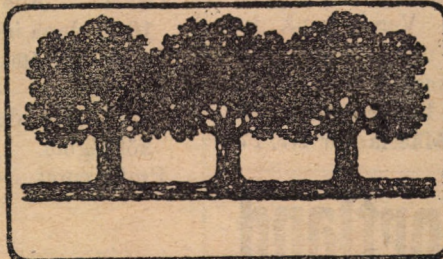
din

Bereria dela Trei-Stejari

în SIBIU

== este foarte bună și gustoasă! ==

Această bere e
căutată și se bea
cu plăcere de toți
cari o cunosc, atât
la orașe cât și la
sate. 724 100-

Oă berea nea-
stră e foarte cău-
tată se poate vedea
și de acolo, că cum-
părătorii se înmul-
țese meron.

500.000 de pași

poate umbla cu așa o păreche de papuci sau cizme, cari sunt cumpărate
din atelierul meu sau provăzute cu numele **GEORGE LIMPEDE.**

Gratis reparez

orice încălțăminte socotind dela cumpărare 3 luni, dacă în acest
timp e de lipsă ceva reparare. 580 28-

George Limpede
Sibiu, Piața Brânzei Nr. 9.

Bere veche ≈ transilvăneană

Prin aceasta îmi permit a aduce la cunoștința onoratului public, că începând cu 15 Martie a. c. pun în vânzare o nouă bere sub marca înregistrată de care poate să țină concurența cu orice bere străină, fiind foarte plăcută. — Se capătă în toate restaurantele, cărci-mele și prăvăliile, unde sunt puse placatele cu „Siebenbürger Urbräu“.

Bere veche transilvăneană
— (Siebenbürger Urbräu) —

950 5—5

Cu toată stima

RUDOLF HABERMANN
proprietar de bererie în SIBIU.

Onorate domnule!

Cunoscând multele lipsuri ale publicului românesc din provincie, am deschis în Budapesta un

Biron de informații și agentură românească.

Dau orice informații în orice cauză ce se ține de Budapesta. Esoperez rezolvarea grabnică a diferitelor rugări făcute către oricare ministru, Curie ori alt oficiu. În cauze de licențe, de căsătorie și alte drepturi esoperez rezolvare în cel mai scurt timp posibil.

Prin mine se pot comanda pe credit în rate de 5—6 ani cu prețuri efitine oricare sistem de motoare de benzină, ori de ooliu brut ori de gaz. Tot felul de mașini de trăierat, tot felul de mori cu petri fine și motoare trainice, tot felul de automobile, pompe și fere-streie și alte recvisite economice. Toate aceste vor fi garantate pe mai multă vreme și vor fi cumpărate dela cele mai vestite fabrici, — deci din mână primă, — și nu dela agenturi jidovești. Zilnic primesc plângeri dela țărani români, cari cumpărând mașini dela agenți, au fost înșelați, căci neștiind țărani români ungurește, au iscălit contracte a căror conținut nu l-au cunoscut. Planul meu este ca să-i scutesc pe ai noștri de șarlataniile jidovilor și să-i scap de procese. — Il sfătuiesc deci pe fieștecare Român doritor să-și cumpere ceva să-mi scrie ca să merg eu la dânsul ori să vină dânsul la mine să ne înțelegem, — iară de agenți jidovi să se teamă ca de foc, și să-i scoată afară din casele sale.

Esoperez dela băncile mari din Budapesta împrumuturi pe amortizare de 20—50 ani cu procente mici și mijlocesc vânzări și cumpărări de moșii și păduri mari.

Cumpăr grâu, cucuruz, ovăs, boi, oi și porci. Tot felul de poame și legume, — cu un cuvânt tot ce are Românul de vânzare.

Caut agenți români pentru părțile locuite de români.

Pentru serviciul meu îmi plătiți o taxă după învoială. Cu stimă:

L. Olariu

Budapest

H. Tölgyfa u. 16. II. 8.

În Buda, lângă podul Margithid.

Publicațiune.

Subscrisul mă recomand onoratului public, că primesc și execut în modul cel mai solid tot felul de lucrări mai mari sau mai mici ce se țin de branșa mea, precum și planuri pentru zidiri și preliminar de spese pentru zidiri.

954 2—3

Cu toată stima

Michael Huber jun.
măestru zidar diplomat și bărdăș
Sibiu, Schlachthausgasse 16.

Capital social Coroane 1,200.000.

Telefon Nr. 188.

Postsparcasa ung. 29,349.

„Banca generală de asigurare“

societate pe acții în Sibiu—Nagyszeben.

este prima bancă de asigurare românească, înființată de institutele financiare (băncile) române din Transilvania și Ungaria.

Prezidentul direcțiunii: **PARTENIU COSMA**

directorul executiv al „Albinei“ și prezidentul „Solidarității“.

„Banca generală de asigurare“ face tot felul de asigurări, ca asigurări contra focului și asigurări asupra vieții în toate combinațiunile. Mai departe mijlocește: asigurări contra spargerilor, contra accidentelor și contra grindinei.

Toate aceste asigurări „Banca generală de asigurare“ le face în condițiile cele mai favorabile. Asigurările se pot face prin orice bancă românească, precum și la agenții și bărbai de încredere ai societății. — Prospekte, tarife și informațiuni se dau gratis și imediat.

Persoanele cunoscute ca acvizitori buni și cu legători — pot fi primite oricând în serviciul societății.

„BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE“ dă informațiuni gratuite în ori-ce afaceri de asigurare fără deosebire că aceste afaceri sunt făcute la ea sau la altă societate de asigurare.

Cei interesați să se adreseze cu încredere la:

„Banca generală de asigurare“
Sibiu—Nagyszeben — Edificiul „ALBINA“.

423 50—

Prin aceasta fac cunoscut onoratului public, că în Sibiu, strada Gușteritel Nr. 56 și în colțul stradel Lămpășului (Laterngasse) Nr. 1 am deschis un

atelier mehanic

aranjat modern și cu putere electrică. Pe baza cunoștințelor mele, ce mi le-am câștigat aici și în străinătate în decurs de mai mulți ani, mă aflu în poziția de a putea executa orice lucru, ce se ține de acest fach, în mod precis și ieftin, mulțumind chiar și cele mai mari pretensiuni. În atelierul meu, care e aranjat cu cele mai nouă mașini după sistemul cel mai modern, se primesc: executarea și repararea de instrumente fizicale, pentru medic și ingineri. Reparații și montări de motoare pentru automobile de benzină, gas și petrolen, precum și alte mașini de acestea. Executarea de diferite instrumente fine, lipirea cu autogen, polierea metalelor en aramă, argint etc. etc. Primesc și executarea de invențiuni nouă, ce se țin de acest fach.

Rugându-mă pentru bineveitorul sprijin al onoratului public, semnez cu toată stima

932 5—52

Albert Lieblich.

Mobile

în toate stilurile, cea
mai solidă executare

moderne

pe lângă garanță recomandă

Emil Petruțin

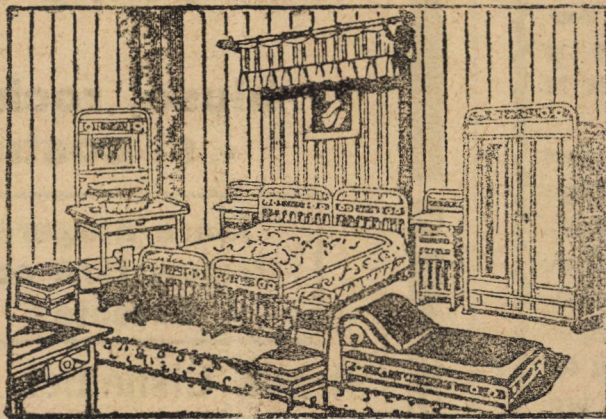
fabrică de mobile.

Telefon Nr. 47 cu legătură în
întreg comitatul.

Sibiu, Salzgasse Nr. 37.

Expoziție de mobilă zilnic des-
chisă, fără silă de cumpărate.

Primesc și execut toate
lucrările de lipsă la bise-
rici nouă și vechi.

Arhitectul dipl.
LUDOVIC GABANYI
 SIBHU (Nagyszeben) Kirchengasse 1
proiectează
 case de locuit, edificii economice și alte
clădiri,
 preia controlarea și întreprinderea ori căror
edificii,
 transformarea și renoarea caselor vechi,
prețuri,
 și servește oricui, cu orice fel de sfat în afaceri
de clădiri. 955 3—3

Câteva cuvinte asupra boalelor secrete.

E trist, — dar în realitate adevărat că în vremea de azi e bătătoare la ochi mânia a celor omenești, a căror sânge și sucuri trupești sunt atru-fiate și cari în urma ușurării din tinerețe și prin depuneri rele și-au sd-nacut sistemul nervos și puterea spirituală. E timpul săgem ca acestei stări lagrozitoare să se pună capăt. Trebuie să fie cineva care să dea tinerimii deplină bine-voitoare, alinare și îndrumare în tot ce privește viața sexuală, — trebuie să fie cineva căruiă semenii să-i încredințeze ființă tază, fără șială și cu încredere măcar în lor socote. Dar nu e în desăune însă a deșinui aceste năcauri ori și ai, ci trebuie să ne adresăm unui astfel de medic specialist, conștiencios, care știe să dea asupra vieții sfaturi bune sexuale și știe a ajută și merburilor ce deja eventua există atunci apoi va înceta existența boalelor secrete.

De o chemare atât de mășată și pentru acest scop e institutul renazit în toată țara al D-ului PALOCZ, medic de spital, specialist, (Budapesta IV, Muzeum-körut 18), unde pe lângă discreția sa mai strictă, primește ori-cine (atât bărbații cât și femeile) deslușii asupra vieții sexuale unde sângele și sucurile trapești ale bolnavului să curgă, nervii să se întăresc, tot organismul i-se eliberează de mizeriile de boală, chinurile sufletesti i-se liniștesc.

Pentru căntorbarea ocupațiilor zilnice dr. PALOCZ vindece deja de ani de zile repede și radical cu acceodul său peoprie de vindecare și înz și esențele cele mai negțose, rancile sifilitice boale de țev, beșică, nervi și sin spăraei, începăturile de confuzie a minții, ună-Hei enaziei și ale slăbiciunii, orechiunile de spaimă, slăbirea puterii bărborești (impotenta), vădăstărie, boale de sânge de piele și toate boalele organelor sexuale feme-ști. Pentru femei o sală de așteptare separată și eșre separată. În oarece privește cusa, de pă-tarea nu este pdeceă, cci dacă cineva, din ori ce cauză n'ar putea veni în persoană, atunci cu plăcere i se va da scrisorile anăunțit are dăsat prin scrisorile (în epistolă e de spus foarte alăura nu-mai marca de răspens) Limba română se vorbește perfect. După încheierea curei, epistolele se ard, ori la dăreșă se retrăit fierăruia. Institutul se în-ghiește și de medicamente speciale. Vizitele se pri-mesc începând dela 10 ore a. m. și până la 5 ore p. m. (Dumăreșă până la 12 ore a. m.) 780 16—
Tratament și cu Salvarsamul Ehrlich 606.

Adresa: Dr. PALOCZ, medic de spital, spec-ialist, Budapesta IV., Muzeum-körut Nr. 18.

Ludovic Ferencz,

MODATOR DE BĂRBAȚI

SIBHU, strada Cisnădiei Nr. 12,

recomandă p. a. publicului

cele mai noue stoffe de primăvară
și vară în mare asortiment.

noutățile 725 117

scăia clăia acum, pentru haine de
bărbați stoffe englezești, franțuzești
și indigene, din cari se execută după
măsură cele mai moderne vestimenta-
țiuni: Sacko, Jaqueto, și haine de
mănuș, cu prețuri foarte moderate.

Recomandă atenție mare meri-
tăle de stoffe pentru pardieseri și
„pajama”, cari se află totdeauna în
stocuri bogate.

Asupra necesarului confecționat
în atelierul meu, își potant a strage
atenție a On. domni preoți
și tineri absolvenți. — În casuri de
urgență confecționez un rând com-
plet de haine în timp de 24 ore. —
Uniforme pentru voluntari, cum și tot
fel de articli de uniformă, după pre-
scripția croitura cea mai nouă.

MOTOARE DE BENZIN

pentru întreprinderi industriale și economice e bine a cumpăra dela o fabrică de motoare sau prin un em de fach care apoi stă totdeauna la îndemână, când s'ar întâmpla ceva pdeceă la motor, de aceea nu e petrivit a cumpăra dela agenți, cărora lunar de căpetenie le este venitul cel au ei în urma vânzării, iar celelalte umări nu-i privește.

Cine dorește a cumpăra vr'un motor să se adreseze cu încredere la

Fabrica de motoare Ferd. Saller Sibiu—Nagyszeben

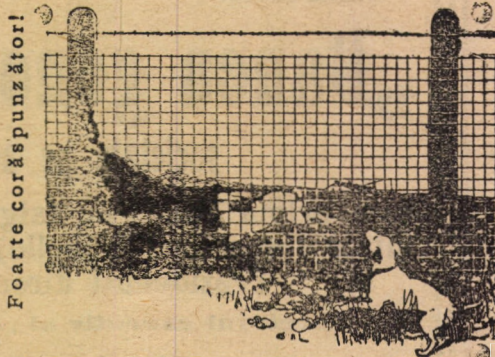
Strada Franciscanilor Nr. 6

unde prețurile sânt cu 30% mai ieftine ca ori unde. — Se primesc și eșcută tot felul de
reparaturi și schimbări în construcție.

Multe scrisori de recunoștință.

969 1—

INGRĂDITURI UIMITOR DE IEFTINE! INVENȚIUNE SENZAȚIONALĂ

100 5—12

Numărate scrisori de recunoștință deve-
dese supoziențarea nemăreacă a

împietiturii „Hungaria”.

Să fabrică numai din sârmă sudată cu zinc.
Prețul per metru cvadrat 32 fteci și mai sus

Să poată procura la singurul fabricant:

Alexandru Kaidekker

fabrică de sârmă, de îngrădături din im-
pletituri și de grății

Budapesta VIII, Ūhői ut 48/84.

Serviciu ieftin, repede și conștiencios. —
Proșeurant ilustrat, gratis și franco.

Mare atentiune!

Sam. Wagner.

**Prima turnătorie de fer Sibiană, Fabrică de mașini agricole,
Atelier de mori și prăvălie de fer.**

Recomandă cu cea mai mare căldură bogatul seu asortiment de tot felul de
motoare dela **prima fabrică**, dela cel mai mic și până la cel
mai mare; asemenea și **mașini de treerat** din renumita **fabrică**
Hofherr dela cea mai mică și până la cea mai mare; numai puțin recomandă
și tot felul de articole pentru edificări precum:

**Cement de Portland și Roman din Beocin,
Traverse, Trestie, Carton cătrănit** pentru învălit,
Pânză de sârmă pentru îngrădit, precum și ori ce fel de ferărie apar-
ținătoare la edificări.

Toate pe lângă cea mai strictă garanție cu prețuri foarte moderate și condi-
țiuni de plată avantajoase

Nu vă grăbiți a comanda din alt loc, — până nu veți vizita prima linie
aceasta mare și bine asortată fabrică.

Efectuarea se face prompt și conștiencios.

581 48—

Feriți-vă stumați agricultori a nu cumpăra imitații și vă feriți de escroci.

Nu-i reclamă, — ci e fapt

că fiecare în interesul său propriu numai în

Warenhaus Grünberger

să facă cumpărări de

734 29—

**Haine pentru domni, dame, băieți, fete
și copii**

**bluse, rochii, jupoane, negligés
și costume pentru dame.**

**Mare alegerei
Prețuri fără con-
curență!**

**Cel mai mare de-
pozit de blănării!**

Strada Cisnădiei. Palatul comandai de corp.

Vinuri escelente

litra cu **72 bani** și **84 bani**
la cumpărare de cel puțin 50 litre livrează

JOSEF SCHULZ, mare prăvălie de vinuri

Sibiu, Berggasse Nr. 2

(colțul stradei Șaguna sau strada Morii).

Căștigul este mai mare
eventual
un milion marce.

Anunț
de
noroc

Căștigurile sunt
garantate
de stat.

Invitare de participare la

Șanșele de câștig

ale loteriei mari garantate de statul Hamburg în
care trebuie să se câștige sigur

18 milioane 781.000 marce.

În urma hotărârii guvernului, loteria aceasta
s'a îmbunătățit foarte mult prin mărirea capitalu-
lui, astfel că aproape toate câștigurile s'au urcat
cam cu 40%, față de mai înainte, prin ceea ce

această loterie are cele mai bune șanșe de câștig.

Câștigul cel mai mare în cazul cel mai

norocos până acum a fost

600.000 de marce

iar pentru viitor s'a urcat la

Un milion de marce.

Celelalte câștiguri mai mari pot fi eventual de:

900.000 marce	305.000 marce
890.000 „	303.000 „
880.000 „	302.000 „
870.000 „	301.000 „
860.000 „	300.000 „
850.000 „	200.000 „
840.000 „	100.000 „
830.000 „	90.000 „
820.000 „	80.000 „
810.000 „	70.000 „

precum și multe câștiguri de câte 60.000, 50.000,
40.000, 30.000, 20.000, 10.000 marce etc.

În total loteria conține 100.000 de lozuri,
din cari 56.028 de numeri — **adeacă mai mult
ca jumătate** — în decursul celor 7 trageri
trebuie să fie trase.

Prețurile oficiale a lozurilor de clasă
primă sunt: 966 1—

Loz întreg
10 M. (12 K)

Loz de jum.
5 M. (6.—K)

Sfert de loz
2.50 M. (3.—K)

Planul oficios de lozuri provăzut cu em-
blema statului în care sunt espuse prețurile lozu-
rilor din clasele diferite precum și o consemnare
a câștigurilor, îl trimite la dorință gratis și franco.

Fiecare participant primește lista oficioasă
a tragerilor imediat după trageri.

Câștigurile să plătesc prompt sub control
statului. Comanda rog acuma sau cel târziu până la

2 Maiu n.

Samuel Heckscher sen., bancher Hamburg (Nr. 985)

Tăiași aici

Comandă la Dl Samuel Heckscher sen.,
bancher, Hamburg (Nr. 985)

Trimite-mi — { Loz întreg à 10 Marce (12.—K)
„ de jumătate „ 5 „ (6.— „)
„ de un sfert „ 2.50 „ (3.— „)

Adresa:

Prețul aici alăturat cu mandat } Ce nu-i dorit,
Trimiteți cu rambursă } să se stea.

În fiecare săptămână sosesc

Un vagon

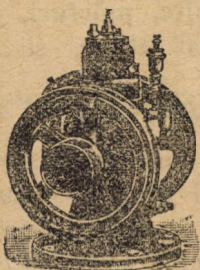
Orange, foarte fine, în lăzi de 160,
200, 300 și 360 bucăți;

Citroane, (lămâi), în lăzi de 300 și 360
bucăți. Prețuri foarte ieftine

pentru revânzători la

Frații Kroner

904 8— Sibiu, strada Trenului Nr. 9.

1000—5000

= coroane =

economie poate face, cine
cumpără dela mine **ma-
șini de îmblă-
țit, motoare** cu
benzin sau cu oleu brut,

precum și orice fel de **alte mașini.**

O garnitură folosită de îmblățit, cu
putere de 5 cai, cu doza 720 mm să vinde
pe lângă condițiuni favorabile de plată. Mo-
toare cu benzin dela 1/4 putere de cal în sus.

952 3—10 **KMOSKÓ ISTVÁN, Sibiu,**
Teresianum Nr. 11.

Pentru pantofari.

La subscrisul se află o **mașină de
cusut de vânzare**, pe mâna stângă,
în stare foarte bună. **MIHAIU KALLOS, Sibiu,**
Piața mare Nr. 14. 964 2—

Renum universal

are ciasul de buzunar marca „Si-
rena“, 14 cor. aur american dou-
ble, anker-remontoir ce merge 36
de oare. Prin cumpărarea întregii
produceri din aceste ciasuri, mă
aflu singur în poziție a putea
oferi pentru prețul grozav de ieftin de 4 cor.
90 bani acest cias, care posedă un mecanism
prima elvețian, astfel că nici nu se poate deosebi
de un cias de aur, ce costă 100 cor. Pentru
mersul regulat garantez 5 ani.

1 bucată 4 cor. 90 bani, 2 bucăți 9 cor.
50 bani. Mai departe oferez un cias Gloria, de
argint, pentru buzunar, cu 3 cor. 60 bani. La
oricare cias se alătură în cinste un lanț ele-
gant aurit. Nu e nici un risc, Schimbarea e per-
misă sau se dau banii înapoi. Trimiterea cu
rambursă prin 721 8—4

S. Kohane, expört de ciasuri

Krakau, Sebastiangasse Nr. 15.

Ocaziune foarte potrivită de Paști!

prăvălia de
încălțăminte

Vasilie Ban, „La cisma mare roșie“
Sibiu, strada Ocnei Nr. 7

pe lângă prețuri ieftine.

Orice păpuși cu prețuri de reclamă de acum până după sărbători!

Prețurile:

668 15—

Ghete pentru copii Chevreaux și Box sau Kalv, mărimea 20—25 = K	3—4
Ghete pentru copii „ „ „ „ „ 26—28 = „	4—5
Ghete pentru copii „ „ „ „ „ 29—34 = „	5—7
Ghete pentru băieți „ „ „ „ „ 35—39 = „	7—9
Păpuși de jumătate pentru dame Chevreaux și Box sau Kalv	4—14
Ghete înalte pentru dame „ „ „ „ „	8—14
Ghete de lucru pentru domni, tari, execuție în Kalv sau piele de vichs	7—
Ghete pentru domni cu gumi sau băieri, în Chevreaux sau Box	9—50
Ghete pentru domni cu bumbi sau Ideal „ „ „ „ „	10—
Ghete pentru domni Kobrak „ „ „ „ „	14—
Ghete pentru domni Oslaria „ „ „ „ „	12—
Ghete pentru domni, formă americană „ „ „ „ „	13—
Ghete pentru domni, formă americană, cu bumbi și băieri „ „ „ „ „	16—
Ghete pentru domni, piele Antilope în toate colorile „ „ „ „ „	20—

**Mare alegere în
cisme pentru copii și domni.**

Camași

cu 4, 5, 6, 7, 8 și 9 coroane.

Principiul meu este: Câștig puțin, vânzare mare!

În duminică și sărbători e deschis înainte de amiază până la 10 ore.

Frații Gömöri

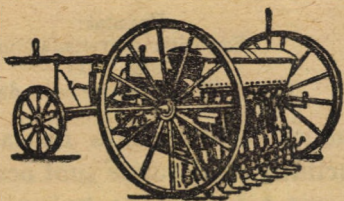
Magazin dela fabrică
pentru mașini economice

Budapesta,

IX., Boráros-
tér Nr. 2.

Reprezentanța generală pentru Ungaria a fabricii de mașini și turnătorie de fier **K. & R. Jezek în Blansko.**

Recomandăm mașinile de sămănat, con-
strucție tare, cu aparat de săpat și sămă-
nat cucuruz, sistemul cel mai nou, care
corespunde într-o toate timpului de față.

Mașinile de îmblățit cu motor, insta-
lările de mori și mașinile de sămănat,
pe cari le-au liferat firma **FRAȚII GÖ-
MÖRI** sunt bine primite în toată țara, de
aceia ne recomandăm onoraților economi.

Mai departe recomandăm următoarele ma-
șini speciale: tăvăluguri pentru zdrobi-
tul pietrișului cu suluri de peatră și ci-
lindru cernător, spre a se folosi la petriș
mărunt și mai mare; cum și a se mânia

cu apă, abur sau motor. Mașini pentru fabricarea de cărămidă, instalații com-
plete pentru țiglarie, mașini pentru producerea cimentului și spargerea pietrii.

Cumpărători serioși, cari se interesează cumpărătorii cruță proviziunea agentului, personal pe spesele noastre, prin ceea
de mașinile noastre, îi cercetăm noi acasă așug deci mai ieftin în posesiunea mașinii și sunt siguri de cel mai bun serviciu.

Garnituri de îmblățit cu motor! din-
tinse cu numeroase premii prime, liferite
pe lângă deplină garanție și condiții avan-
tagioase de plată. Pentru instruirea la
purta mașinilor de îmblățit trimitem
gratis un monteur la fața locului.

Beutură eselență
și cu gust bun, care
produce sânger. —
Recomandată de
medici contra bo-
lei de anemie,
lipsă de sânger,
nervositate, re-
convalescență.

Influințează pro-
ducerea sângelui, întărind mușchi și nervii,
dă apetit fără a avea ceva urmări neplă-
cute asupra stomacului sau la dinți.

Prețul unei sticle mari Cor. 3:50, una
mică Cor. 2.—. Se capătă în toateotecele.

Depozitul principal la:

GUIDO FABRITIUS,

apotecar în Sibiu. 591 44—

Inseratele

numai atunci au valoare mare,
dacă să răspundă prețu-
denea, în toate părțile, în toate
cererile sociale. Pentru acest
scop se oferă iadesebi insera-
rea în „FOAIA POPORULUI”.

Informații să dau peomende
să primesc la administrația
FOAIA POPORULUI

„NEGOL”, acid reformatoric pentru spălat.

Un nou fabricat din patrie!

Produce cu mare ușurință haine curate!
Garantat liber de elor și de alte sub-
stanțe pğubitoare hainelor!

De aceea cea mai mare cruțare abainelor!
Folosindu-se acest mijloc se cruț mult
timp și lucru!

„Negol” e patentat și se află de
vânzare, în toate prăvăliile de colo-
niale, în pachete de câte 30 bani,
sau la 92a 5—5

Fabrica de lamini de stearpină și săpun
Sibiu-Nagyszeben

500 Coroane

plăsează celui-ce ar mai
căpăta vre-odată durere
de dinți ori să va mironi gura după-va va folosi aca-
do dinți a lui Bartha, a stielă cu 80 fl. Ed Bar-
thas-Winkler Viena 1911. Sommergasse 1. In Sibiu;
In farmaciile: la Piața mare 10; la Piața mică 27;
strada Cisnădiei 59; ulița Tarnului (Sagasse); ulița
Gazel 2; farmacia Terezei; Melinae, str. Gusteriței
și str. Cisnădiei. In Bistrița: farmacia lui Herbert.
Bobocul-sănos, farmacia Lederhölger: Sighișoara:
farmacia lui Ligeor.

Să se oară prețuindenea apriat apa de dinți
a lui Bartha. Deunături de falsificare vor fi bina
plătite. La locurile unde nu să poate căpăta, trimite
5 sticle cu 5 cor. 80 fl. france 689 15—

MILIOANE

folosește contra

TUSEI

răgușelei, catarului, flegmei, ca-
tarului bronchial și de gât

Caramiele de piept

ale **Kaiser** „Treil brazi”

6100 atestade de la medici și privați,
bătește peis natural public, garan-
tează succesele sigur.

Bomboane foarte bune și gustoase.

1 pachet 20 și 40 bani, 1 dosă 60 bani.

Se capătă în toate apotecele, drogueriile și
prăvăliile de coloniale mai de toate.

Institutul de asigurare „TRANSSYLVANIA”

Strada Cisnădiei 5.

SIBIU

Strada Cisnădiei 5.

recomandă

Asigurări împotriva focului

pentru edificii, recolte, mărfuri, mașini, mobile etc. pe lângă premii recu-
noscute de cele mai eftine, și în cele mai favorabile condiții, cum și

Asigurări asupra vieții

(pentru învățători confesionali și preoți români gr.-or. și gr.-cat. avantajii
deosebite), pe cazul morții, și cu termin fix, cu plătire simplă sau dublă a
capitalului; asigurări de zestre, asigurări de copil, asigurări pentru serviciul mi-
litar, asigurări de studii, asigurări cu participare la câștig de 40% garantat și cu
restituire de 3% interese și asigurări pe spese de înmormântare.

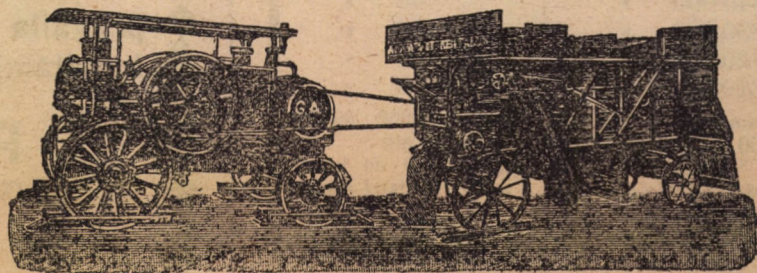
Sumele plătite pentru **pagube de foc** până
la finea anului 1911 K 5.275,798.23
Capitale **asigurate pe viață**
achitate „ 5.146,556.36

Starea asigurărilor cu foc K 127.763,744.—
sfârșitul anului 1911 (viață „ 10.938,322.—
Fonduri de întemeiere și de
rezervă „ 2,520,492.—

Prospecte în combinațiile cele mai variate se trimit gratuit, cum și orice
informații în birourile Direcțiunei, strada Cisnădiei Nr. 5 și la toate agenturile.

Prsoane versate în acuișții, cari au legături în cercuri bune, se primesc în servi-
ciul institutului în condiții favorabile. 787 27—

La îmblătutul din anul
treut s'a dovedit din
nou, că numai acel eco-
nom a putut fi deplin
mulțumit, care posedă
una dintre renumitele

Locomobile ale lui Adam

respectiv **Mașini de îmblătut cu benzin** patentate
cari sunt cel mai bun fabricat.

Motoarele lui Adam pentru benzin, ulei brut și gaz au lipsă de cea mai puțină cantitate din
stofa susnumită pentru ars.

Mulți industriași și economi dovedesc aceasta prin scrisorile lor de mulțumită.

Și fiindcă cererile după aceste motoare și mașini de îmblătut sunt tot mai mari, **zace în inte-
resul DVoastră propriu**, dacă cereți gratis înă seum o listă de prețuri a acestei fabrici.

Primește garanție deplină pentru îmblătut curat și cea mai mare prestare de lucru. — Condiții
de plată în rate foarte favorabile.

Depozit de motoare permanente la

HANS SCHIEB, Birou tehnic

— Sibiu — Nagyszeben —

strada Măcelarilor Nr. 8, vis-à-vis Hotel Bonfort

931 3—15

La „Croitoria Universală”

I. PETRASCU

Strada Cisnădiei Nr. 30. **SIBIU.** Strada Cisnădiei Nr. 30.

Telefon Nr. 172.

Premiat:
Expoziția internațională de modă
Paris 1911
Grand Prix și medalia de aur.

Premiat:
Expoziția universală din
Roma 1911
Grand Premio și medalia de aur

Prin aceasta îmi permit a aduce la cunoștința onoratului
public, că în atelierul meu de primul rang, unde sunt ocupați
la 20 de lucrători, primesc și execut tot felul de haine, atât
civile cât și militare.

Pentru sezonul de primăvară și vară tocmai acum mi-a
sosit o mare alegere de stoffe engleze și indigene. Croială
cu gust și după ultima modă, garantând pentru ori ce lucru.

Serviciu solid și grabnic. — Prețuri moderate.

Sprijiniți Industria română!

728 26—